

Szerkesztőség kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdin-
and (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151, Sörgőncim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik, naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lejjel
több. :: Egyszeri szám 5 Lei,
Vasárnap 6 Lei. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarta szeriot ::

Anglia pénzügyi katasztrófája

A Bank of England vasárnap beszüntette az aranyfizetéseket — A világháború utáni idők legnagyobb pénzügyi válsága — A bankokból kivont betétek okozták a katasztrófát — Európa összes számottevő tőzsdéit bezárták — Drákói intézkedések Angliában a valutarombolók ellen — Csak Franciaország segíthet

Aradi szakvélemény a válság romániai vonatkozásairól

A borzalmas világháború gyászos emlékeztető kitérése óta nem volt még olyan nagyjelentőségű eseménye a világ gazdaság történelmének, mint amilyen vasárnap délelőtt zökkent át a világ. A világ gazdaság megingathatatlan látszó pillére, az Angol Bank beszüntette aranyfizetési kötelezettségének folytonos teljesítését, szakított az aranyvalutával és egyúttal a betétek után folyósított kamatait egyik napról a másikra, egy vasárnapi napon, négy és félszázalékról évi 6 százalékra emelte fel.

Kétségtelen, hogy a szünetlenül folyó gazdasági világháború szörnyoszülötte, az általános válság döntötte térdre Európának eddig legnagyobb pénzügyi hatalmasságát, amely vasárnapi bejelentésével egyik óráról a másikra ingatta meg kevés kivétellel az egész világnak valamennyi aranyra épített pénzrendszerét és ebben a pillanatban csupán sejteni lehet, de fölvezetni nem, mindazokat a következményeket, amelyek ezt a bejelentést követhetik. Lehet, hogy csupán fél éves átmeneti intézkedés lesz az angol kormány részéről az aranyfizetések felfüggesztése, amelyet később a régi állapot visszaállítása követhet: de számolni

kell máris mindazon helyzetváltozásokkal, amelyeket teljesen új alapokon idézett elő az Angol Bank elhatározása. A nemzetközi pénzpiacok máris mérlegelik azt a tényt, hogy Anglia legutóbbi nemzetközi kölcsönei, összegve közel száznegyvenhatmillió font sterling, sem volt elégséges pénz hozzá, hogy alátámasztani lehessen vele az ingadozó, majd zuhanó angol valutát. Ez a közel 26 milliárd lelnyi összeg gyenge gátnak bizonyult a megrádt arany kiszivárgásával szemben, amely Svájc, Franciaország és New-York trezorjaiban nyert részben elhelyezést.

Az angol válság akut kitérése külkereskedelmi relációkban máris súlyosan érinti mindazokat az országokat, amelyeknek bevitelét Anglia arannyal fizette. Ezeknek az országoknak külkereskedelmi veszteségét, melyet a forgalom minimálisra várható lecsökkenése idéz elő, természetszerűleg fogja megérezni a világ gazdaság és — ha ez a tény nem vezet most már az egyöntetű szanalás általános és őszinte akarásához — úgy nemcsak Anglia közellátása fogja súlyosan megérezni a vasárnapi történelmi sorsfordulót, hanem a csőd felé süllyedő világ gazdaság is.

Angliában megszűnt az aranyvaluta

A Bank of England vasárnap beszüntette az aranyfizetéseket. Angliában ezzel a határozattal egyelőre megszűnt az aranyvaluta. A Jegybank igazgatótanácsa azzal indokolja meg ezt az óriási jelentőségű határozatát, hogy a Jegybank helyzetének súlyos volta nem teszi többé lehetővé az aranyfizetési kötelezettség teljesítését. A határozatnak messzemenő nemzetközi gazdaságpolitikai következményei lesznek. Első következménye az volt, hogy mára bezárták a londoni tőzsdét, mert csak így tudják megakadályozni a várható pánikot.

Az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségének felfüggesztését a kormány a késő esti órákban rövid kommuniké formájában tudatta a nagyközönséggel. A kommuniké szerint az angol valuta válsága az utóbbi időben annyira kiéleződött, hogy a kormány kénytelen volt ideiglenesen megszüntetni az aranyvalutát. Ez az elhatározása, hír szerint hat hónapra szól.

A kormány az Angol Bank tanácsára további intézkedésig felfüggeszti az 1925. évi aranystandardtörvény ama rendelkezését, melyek arra kötelezik az Angol Bankot, hogy a megállapított árfolyamon bárkinek aranyat adjon el. A külföldi valutában fizetendő kötelezettségeket ez a rendelkezés nem érinti. A normális bankforgalmat sem korlátozza a kormány és csak a tőzsde bezárását rendeli el bizonytalan időre. A kormányt erre az intézkedésére az a körülmény kényszerítette, hogy Julius közepe óta több mint 200 millió font sterlinget vontak el a londoni piacról. A válságot a kormány tudomása szerint nem az idézte elő, hogy az angol állampolgárok külföldre vitték tőkéiket, hanem az, hogy külföldi megfizésből visszavonták az angol piacokon elhelyezett pénzeket.

A minisztertanács határozata

A hivatalos kommuniké közzétételével egyidejűleg az Angol Bank főtanácsa

4%-ról 6%-ra emelte föl a diszkontamatlábát.

Az elmúlt napokban és hetekben létrejött, de még le nem bonvolított tőzsdei ügyleteket a

Chequersből váratlanul Londonba ért vissza és hosszasan tanácskozott az Angol Bankkal összeköttetésben álló személyiségekkel. A miniszterelnök vasárnap délelőtt is szakadatlanul a politikai és pénzügyi helyzettel foglalkozott és közben bizakodó üzeneteket kapott Párisból, amely szerint a francia pénzügyminisztérium szükség esetén habozás nélkül Anglia segítségére fog sietni. Vasárnap este a következő nyilatkozatot adták ki a Downingstreet 10-en:

„Az angol kormány az Angol Bankkal folytatott tanácskozás után úgy döntött, hogy szükségessé vált az 1925-i aranystandard-törvény 1. §-a 2. pontjának ideiglenes felfüggesztése, amely aranyra meghatározott áron való eladására kötelezi a bankot. Ezen célból törvényjavaslatot fog haladéktalanul a parlament elé kerülni, melyet a kormány le fog tárgyalni és a bank addig is a törvényjavaslat értelmében fog eljárni.”

Kétszázmillió fontot vontak ki az angol piacról

Ehhez a döntéshez a következő okok vezettek: Julius közepe óta 200 millió fontot meghaladó tőkéket vontak ki a londoni piacról, amit részben a Bank of England aranyban és idegen valutákban birt készletéből, részben a Bank által fölvevett 50 millió font, illetve az angol kincstár által fölvevett 80 millió fontnyi francia-amerikai kölcsönökből fűdöztek.

A visszavonások az utolsó napokban oly gyorsan emelkedtek, hogy a kormány a font döntésre kényszerült. Az elhatározás nem érinti az angol kormány vagy a Bank of England külföldi valutában fizetendő kötelezettségeit.

A Bank aranytartaléka most 130 millió font

és tekintettel a fölmerülhető eshetőségekre, nem tanácsos, hogy e tartalék további csökkentése megengedtesse. A rendes banküzem nem fog megszakítást szenvedni, a Bank az üzletek rendelkezésére áll és nincs semmi ok arra, hogy az események a font-sterling-ügyleteket bármilyen módon befolyásolják.

A kormány a leghatározottabban ismétli a kincstári kancellár intelmét, hogy az az angol alattvaló, aki a font nehézségeit idegen valuták vételével súlyosbítja, az ország bajait tudatosan növeli. A bankok kötelezettségét vállaltak aziránt, hogy korlátozzák idegen valutáknak angol alattvalók részéről való vételét, kivéve, ha a kereskedelem szükségleteiről vagy cseékes adósságokról van szó.

A kormány csak a legnagyobb vortko után határozta el magát erre a lépésre, de a legutóbbi napokban a nemzetközi pénzpiacok demoralizálódtak és a fontköveteléseket belső értékükre való tekintet nélkül likvidálták. A kormány biztosította a költségvetés egyensúlyát, az ország belső helyzete egészséges, erőforrásai nagyok és a jelenlegi valutanehezségek csak átmenetinek fognak bizonyulni.

Bezárták a német tőzsdéket

Berlini jelentések szerint a porosz kereskedelmi minisztérium vasárnap este hivatalosan közölte a berlini tőzsde elnökségével, hogy az Angol Bank hétfőtől kezdve nem váltja be aranyra a font sterlinget és hogy a londoni tőzsdét további intézkedésig bezárták. Hétfőn kimondták a német tőzsdék bezárását.

Berlinben az Angol Bank bejelentése hártalan szenzációt keltett. Ebben az intézkedésben újabb válsághullám kezdetét látják, a melynek messzemenő kihatásai lesznek az egész világ gazdaságára. A Birodalmi Bank egyik alelnöke a következőket jelentette ki:

— Angliát csak most érte el a német válság hulláma. Reméljük, hogy a történelem után most már fölülkerekedik a világban a józan belátás és az összes felelős tényezők mindent megtesznek a nagy politikai kibékülés érdekében. Erre

Macdonald miniszterelnök tegnap este

elsősorban Franciaországnak kell késznek nyilatkoznia, mert a világgazdasági válság egyhíze ezidőszakra kizárólag attól függ, halkan-e Franciaország politikai és gazdasági együttműködésre.

Washingtonból jelentik: Hoover elnök nagy érdeklődéssel fogadta az angol kormányának az aranyvaluta felfüggesztését kimondó határozatáról szóló jelentését, azonban ezzel kapcsolatban minden nyilatkozatot megtagadott. A kormány tagjai szintén tartózkodtak minden nyilatkozattól.

A vezető bankemberek még vasárnap este tanácskozássra ültek össze, hogy megbeszéljék az angol pénzügyi válság következtében előállott helyzetet. Az értekezleten megvitaták azokat az intézkedéseket, amelyek az angol font-válság következtében szükségessé válnak az amerikai pénzpiacra és megtárgyalták az angol válság leküzdésének módjait. A Wall Street körében az angol aranystandard ideiglenes felfüggesztését olyan intézkedésnek tekintik, amelyet Anglia nyomozó pénzügyi helyzete elkerülhetetlenné tett.

A válság hatása az európai tőzsdékre

Párisból jelentik: Páris és London között a hétfői nap folyamán élénk tárgyalások indultak meg az angol pénzügyi helyzet könnyítésére vonatkozólag. Flandin pénzügyminiszter értekezletre hívta össze az állam pénzügyi szakértőit, amelyen véleményeiket kérte ki az Anglia pénzügyi támogatására megteendő lépésekről és a legsürgősebb tennivalókról. Egyben intézkedett, hogy a kormány táviratilag hívja vissza Genfből az ott tartózkodó francia pénzügyi delegációt.

Ma Berlinben, Bécsben, Stockholmban, Bombayban, Antwerpenben, Kopenhágában és egész Svájc területén zárva maradtak a tőzsdék.

Párisban a tőzsde bezárásának elővigyázatosági intézkedését elmulasztotta megtenni a kormány, amelynek következménye katasztrófális volt. Hétfőn délig a font a párisi tőzsdén újabb tíz frankot veszített értékéből. Ezt a jelenséget az értékek átlag tíz százalékos

Az angol válság romániai vonatkozásai

Az angol pénzügyi válság hírével kapcsolatosan egy általánosan ismert aradi közgazdasági szakember az alábbi érdekes nyilatkozatban világította meg az Aradi Közlöny olvasói számára a válság jelentőségét és romániai összefüggéseit:

— A bizalmi válság következménye — mondotta informátorunk — mindaz, ami a Bank of England táján történt. Hogy a történetek következményei mit fognak eredményezni, az ma még kiszámíthatatlan. A nagy és kistőknek éppúgy, mint a világpiacok urainak, meg kell őrizniök higgadságukat, amelynek teljes erőpróbájára van szükség, hogy a jövőnek szemébe nézzenek.

— Mit jelent az aranyfizetési kötelezettség felfüggesztése? Ha visszanézünk a boldog és arany békeidőkre, akkor vissza kell emlékeznünk az egykori Osztrák-Magyar Bank bankjegyeinek szövegére, amely szerint „... az Osztrák-Magyar Bank fizet e bankjegy előmutatójának kívánságára korona törvényes ércpénzt.” Az elméletben tehát az volt a helyzet, hogy az akkori Jegybank köteles lett volna minden bankjegyet aranyra cserélni be. Miután azonban köztudomás szerint a bankjegyek kontingensének csak a 40%-a volt arannyal lefedezve, ha valamennyi bankjegyet be akarták volna cserélni, az Osztrák-Magyar Banknak ez nem lett volna módjában. Erre természetesen nem került sor sem az Osztrák-Magyar Banknál, sem másutt: amikor pedig a háború bekövetkezésével erre gondolni lehetett volna, az aranybevételei kötelezettségeket mindenütt felfüggesztették.

— A háború után Anglia, amely a háborús kiadásait már a háború alatt rendezte, elsőnek tért vissza a valószínű aranyvalutához. Csak hogy az aranyvaluta fenntartásához az Angol Banknak éppolyan szüksége volt a békevételek egy tényezőjére, mint a békevételek aranyvalutáinak: a bizalomra. Mihelyt ez a bizalom

értékvesztése következett. Sok papirnak levezését a tőzsdetanács felfüggesztette. Francia pénzügyi körök azzal számolnak, hogy rövidesen sor kerül a párisi tőzsde bezárására is.

Newyorkban megszilárdult a font árfolyama

Londonból jelentik: Az angol alsóház ma délelőtt rendkívüli ülést tartott, melyen a walesi herceg, az egész diplomáciai kar megjelentek. A karzatokon nagyszámu tömeg gyűlt össze, úgy, hogy a teremőröknek kellett rendet csinálniuk. Az ülésen Macdonald nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy a kormány, a nehéz pénzügyi viszonyok ellenére is sürgősen orvosolni fogja az egyes osztályok helyzetét. A tanítók, a rendőrség és a hadsereg fizetésének csökkentése nem fogja meghaladni a tíz százalékot. Macdonald beszédét a kormánypárton éljenzéssel, az ellenzéken pedig gunyos nevetéssel kísérték.

Utána Snowden Anglia pénzügyi helyzetéről tartott nagy beszámolót. Az angol piacra az arany kivitelét és behozatalt semmi körülmények között sem fogják korlátozni. Anglia külföldi tartozásait ezután is dollár valutában fogja kifizetni. Az angol kormány a múlt héten Amerikában s Franciaországban puhatóldozott kölcsön után, azonban erre egyelőre semmi remény nincs. A kormány meg fogja próbálni az ország pénzügyi helyzetét szánálni külföldi kölcsön nélkül is. Anglia nemzeti egysége, összetartása diadalmaskodni fog a pénzügyi válságon.

A késő éjjeli órákban az Aradi Közlöny tudósítója jelenti Londonból, hogy az angol felsőházat ma éjjel rendkívüli ülésre hívták egybe. Az ülésen a pénzügyi helyzetet ismertették.

New-Yorkból jelentik: A new-yorki tőzsde hullámozása az esti órákban teljesen megszűnt. Az egész vonalon a legteljesebb nyugalom állott be. Az angol font árfolyama az esti órákban 3.75-ös paritáson szilárdult meg.

Londonból jelentik: Az angol alsóház a késő éjjeli órákban elfogadta az arany standard felfüggesztéséről szóló javaslatot. A javaslat ellen mindössze két ellenzéki képviselő szólalt fel.

elveszítette talaját, mivel ezt a forgalmat semmiféle garanciákkal újra megszilárdítani nem sikerült. a Bank of England, amely már igény-

A biatorbágyi halálhid újabb áldozatot követelt

Egy őriálló katonának halálát szerencsétlensége — Újabb

letartóztatások — Komoly gyanu egy pincér ellen — Igazság, vagy szerelmi bosszu

Budapestről jelentik: A párisi rendőrségtől ma délután rendkívül érdekes hivatalos jelentés érkezett a biatorbágyi bombamerénnyel gyanúsított Leinik Mártonról. A párisi rendőrfőnökség a budapesti rendőrfőkapitányság megkeresésére közli, hogy Leinik Márton valóban hallgatója volt annak a Párisban működő kommunista-iskolának, amely növendékeiből kommunista agitátorokat képzett rendszeresen ki. A párisi rendőrség megállapítása szerint Leinik egy Ehrenreich nevű párisi kommunista-val lakott együtt, aki ugyancsak hallgatója volt a párisi tanfolyamnak: megállapítást nyert azonban az is, hogy mind a ketten körülbelül két hónappal ezelőtt nyomtalanul eltűntek a francia fővárosból, annak ellenére, hogy rendőri ellenőrzés alatt állottak.

A budapesti nyomozás menetében tegnap különben újabb fordulat történt, amennyiben megjelent a főkapitányságon egy Hably Julia nevű vidéki leány, aki azt adta elő, hogy a biatorbágyi bombamerénnyel éjszakája előtti napon szeretőjével, egy Tóth Géza nevű állástalan kommunista pincérrel egy óbudai vendéglőben tartózkodott. Társaságukban volt két németül beszélő fiatalember, valamint egy parasztasszony is. A leány vallomásaiban előadta, hogy az egész társaság szombat este a gráci személyvonaton Biatorbágyra utazott, ahol kiszállva, a viadukthoz mentek. Itt a férfiak felkapaszkodtak a vashidra, majd miután hosszabb ideig dolgoztak rajta, leszállottak és a nőkkel együtt várták meg, amíg a katasztrófa

be vette Franciaország és Amerika pénzügyi segítségét, nem tudott eleget tenni a lecsillapíthatatlan arany-éhségnek és felfüggesztette az arany-fizetéseket.

— Az Angol Bank intézkedése — folytatta érdekes fejtegetését informátorunk — irratósa erővel süvítő vészjel a világ számára. Ha a kijózanodás, a rémületet felváltó önuralom az egész világon vissza nem tér, akkor a gazdasági élet világháborúja még nagyobb károkat fog okozni, mint amilyeneknek ezelőtt 13 esztendővel végük szakadt.

Lehet, hogy az eseményből kisarjad a felismerés...

— Ami Romániát illeti, — mondotta a további fejtegetése során Arad egyik legkiválóbb közgazdasági szaktekintélye — az angol események csak annyiban érintik az itteni helyzetet, mint amennyire minden nemzetközli igazolomnak hatása lehet. Bizonyára következtetéseket fognak levonni abból a tényből, hogy a lej az angol fonthoz viszonyítva nyert stabilizálást. Ez azonban csak az értékmérő jelentőségével bír, a valóságban a román valuta stabilizálása dollárkölcson útján történt és a stabilizációs kölcsönt is dollárban bocsájtották ki. Tény, hogy a román gabonakivitel többnyire angol fontban lett kalkulálva és fizetve. A gabonakivitelnek azonban jelentéktelenül kisebb része ment Angliába, vagy az angol fenhatóság alá eső területekre. Ha csakugyan az angol font további áresésétől kellene tartani, akkor a román gabona és faexport bizonyára más valutára fog áttérni. Románia valutáját ez évben az export növekedése és az import csökkenése, tehát a kereskedelmi mérleg kedvezőbb alakulása támasztja alá. Ez semmiképpen sincs veszélyeztetve az angol font esetleges áralakulásától.

— Könnyen lehetséges különben, — fejezte be érdekes nyilatkozatát informátorunk — hogy éppen az angol állam Jegybank komoly eseménye útját vágja a további értékrombolásnak. Lehet, hogy a nagy eseményből kisarjad az a felismerés, hogy a tőkének értékét és biztonságát nem az növeli, hogyha azt elvonják rendes helyéről, elrejtik és téttlenségre kényszerítik, hanem ha újra a forgalom, a termelőmunka segítőtársává lehet. Enélkül az egykor büszke font is alátámasztásra szorul és viszont ezen az úton mindenütt megmarad a pénz értéke, ahol a produkció egyengeti az utat az igazi béke felé...

bekövetkezett. Hogy a gyanút elkerüljék, valamennyien résztvettek az áldozatok mentésében és csak másnap délelőtt utaztak el, miután öt megeskették, hogy hallgatni fog.

A leány vallomása nyomán a rendőrség több ízben helyszíni szemlét tartott, amelynek eredményei megerősíteni látszottak Hably Julia előadását. A detektívek vasárnap éjszaka fogták el egy Torbágy melletti községben Tóth Gézát és Budapestre vitték, ahol azonnal mindenkitől elkülönítve szigorú kihallgatás alá vették. Az állástalan kommunista pincér állhatatosan tagad és azt hangsúlyozza, hogy csupán a leány szerelmi bosszújának lett áldozata. A rendőrség meggyőződése az, hogy Tóthnak része van a merényletben, ha nem is maga hajtotta azt végre. Kihallgatása folyamán őrizetbe vették a pincér Tóth Béla nevű bátyját is.

A biatorbágyi halálviaduktnál különben a mai napon újabb szerencsétlenség történt. Mint ismeretes, a rendőrség szigorú intézkedései révén a katonai hatóságok őrszemekkel látták el a magyarországi vasutvonalak valamennyi hidját. A biatorbágyi viadukt őrzésére kivezényelt őrszemet ma délelőtt az egyik személyvonat a viadukton találta. A szerencsétlen katonának már nem volt annyi ideje, hogy biztos helyre meneküljön a közeledő vonat előtt, amely elkapta, a viadukt felső vasrácszatán végigsodorta és valósággal halálra morzsolta. A katonája a vaslécek között darabokra morzsolódott: azonnal szörnyethalt.

HEGEDÜS GYULA HALÁLA

A magyar színművészet mélységes gyásza — A nagy művész vasárnap reggel fél nyolc órakor meghalt — Egy csodálatos karrier — Hegedüs Gyula első felesége aradi színésznő

Amikor a nagy magyar művész Aradon vendégszerepelt

Mélységes gyászba borult a magyar színművészet: Hegedüs Gyula, a magyar színjátszás templomának egyik legerősebb oszlopa vasárnap reggel a budapesti Fásor-színházban meghalt. A magyar fővárosban szinte percek alatt terjedt el a hír, hogy alig huszonnégyórás betegség után vasárnap reggel orbánc vetett véget a nagy művész életének. A rádió hullámai vasárnap délelőtt világgá röptették a gyáshírt és mindenütt, ahol valaha volt magyar színművészet, mélységes részvételek és igaz fájdalommal fogadták a mester elhunytát. Hegedüs Gyula pénteken este hirtelen rosszul lett, elvesztette eszméletét. Állapota szombat reggelre súlyosbodott, ekkor kihívták hozzá Ádám professzort, aki megállapította, hogy jobb felső combján egy részlyogsebből orbánc keletkezett és azonnal beszállította a Fásor-színházba, ahol szombaton éjjel váratlanul szívgyengeség lépett fel a betegnél, minek következtében vasárnap reggel fél nyolckor meghalt.

Bekövetkezik a halál

Hegedüs Gyula már régebben betegeskedett. Volt egy torokbaj és nemrég szerzett egy gyomorinfekciót, amelyet sohasem hevert ki teljesen. Azonkívül asztma gyötörte, mely miatt fürdőre utazott. Azonban rövid idő alatt nyolc kilót fogyott és ekkor hazajött, hogy a Fásor-színházban segítsenek baján. Nagyon bántotta, hogy nem volt szerződése s emiatt egészen levert volt és állandóan azt hajtogatta, hogy ő már „lejártnak” van. Végül elfogadta a Fővárosi Operettszínház szerződését a „Pillangó” című operett egyik főszerepére, hogy kenyere legyen. Nagyon bántotta szombat délután, halála előtt husz órával, hogy nem léphet fel majd az operettben és honnan vesz most a színház helyettesít, amikor másnap van az operett bemutatója.

Utolsó óráiban tisztában volt vele, hogy meg kell halnia, bár akkor a baj még nem látszott olyan veszedelmesnek. De Hegedüs Gyula megérezte, hogy itt a vég. Feleségének, aki egész nap mellette volt, azt mondta, hogy úgy sem tudna tovább élni ebben a mai szívtelen, töle olyan távol álló mentális világban.

Hegedüs Gyulánál rettenetesen lecsúszott a férje halálának híre és egyre azt hajtogatta, miért nem engedték, hogy férje mellett legyen a végső percekig. Budapesten nagy részvétet keltett a hír és a kora reggeli órákban állandóan csengett a Fásor-színház telefonja, százan és százan érdeklődtek, hogy csakugyan megtörtént-e a gyászeset. A színészek, művészek köreiben nagy hatást váltott ki Hegedüs Gyula elhunyt, mert kivétel nélkül elismerték, hogy Hegedüs Gyulában a magyar színművészet atyamesterét veszítették el.

Hegedüs Gyula 63 éves volt. Több mint negyven éve volt színész, s ez alatt a négy évtized alatt szinte páratlanul fényes karriert futott be, míg a kis csavargó vidéki színészből a legnagyobb és legelismertebb magyar színművésszé avanszált. Hegedüs Gyula Kéty községben született. Apja Heckmann nevezetű dérek postamester volt Kétyben. Miután iskoláit elvégezte, a tolnamegyei Gyöngyös községbe költözött Fonyó nevű nagybátyjához, akinek leányát egy báró Bohus vette el. Itt működött a fiatal Heckmann Gyula mint írónak nagybátyja mellett, aki Gyöngyös község főszolgabírája volt.

Hegedüs Gyula karrierje

Egy szép napon egy vándor színtársulat érkezett Gyöngyösbe. Heckmann Gyula akkor 21 éves volt és valami huzta, vonta a „világot” jelentő deszkák felé. Mint működvelő fellépett a társulatnál. Ettől fogva elhanyagolta hivatalát és állandóan a kulisszák világa tartotta fogva... S mikor a színtársulat felszedte sátorfáját, Hegedüs Gyula is elment Gyöngyösről örökre... Elment a vándornadarakkal...

Nemsokára aztán Hegedüs elvégezte Budapesten a színiakadémiát és mint hivatásos színész leszerződött Krecsányhoz, Krecsányi

Ignác egy hónapi működés után — elbocsátotta Hegedüs Gyulát azzal a megokolással, hogy — nem tud a színpadon beszélni! A jó öreg Krecsányi természetesen soha sem halottá addig a mult századvégi páthoszos és ágáló szavalási divat mellett olyan egyszerű, sima és természetes modorban beszélni, ahogyan azt Hegedüs Gyula kezdte. A fiatal Hegedüs akkor annyira elkeseredett, hogy a legkisebb vándortársulatokkal bebarangolta egész Erdélyt. Mint fiatal gyerekművész meg is nősült: feleségül vette Medgyaszay Evelyn aradi drámai hősnőt, aki két éves boldog házasságuk után meghalt. Hegedüs Gyula ettől kezdve már egészen züllésnek adta magát. Ekkor jelent meg szerencsecsillaga: Ditrői Mór kolozsvári színigazgató egy egészen tizedrangú társulatnál felfedezte és magával vitte Kolozsvárra. Itt kisebb szerepeket játszott, de midőn Ditrői megnyitotta a budapesti Vigszínházat, magával vitte Hegedüs Gyulát Budapestre.

Hegedüs Gyula Budapesten színművészeti működésén kívül különböző méltóságokat töltött be: kormányfőtanácsos volt, az Országos Zeneakadémia tanára, ahol a szövegkiejtésre és pózokra tanította az énekeseket. A budapesti Operaház játékmestereként nevezték ki Hegedüst. Felesége, Bezeréthy Ilona még nemrég ünnepelt művésznője volt a budapesti Vigszínháznak. Három év óta nyugdíjban van, mint Hegedüs Gyula özvegye, most nyugdíjat kap a

Vigszínházról, az Országos Zeneakadémiától és a Színészegyesülettől, tehát szükségét nem fog szenvedni. Hegedüs Gyulának gyermekei nem voltak.

Hegedüs Gyula Aradon

Aradon mindig szívesen látott és várvárt vendég volt Hegedüs Gyula. Egy-egy fellépése eseményszámba ment: A Liliom, a Király, Kivándorlók, Ocskay brigádéros, Tatárjárás, Obsitos, Miniszterelnök ur, Pigmalvon stb., mind kedvence alakításai voltak az aradi közönség előtt. Utóljára 1922-ben vendégszerepelt Aradon. 1922. május 4-én játszotta a Hattyút, mely híres szerepe volt Hegedüsnek. 5-én az Ördögöt, majd a Zsába, Csodagyermek. Osztigás Mici, Sárga kesztyű voltak kitűzve az aradi színház műsorára Hegedüs Gyulával a főszerepben. Kedves epizódokat mesél utolsó vendégszereplésével kapcsolatban Csányi Mátvás a kávéházi asztal mellett.

— Az Osztigás Miciben lépett fel. Akkor léptem fel én is az aradi színpadon először és — utóljára egy abbé epizód szerepében... Az abbénak ugyanis zongoraszámokat kellett előadni és így oldottuk meg a dolgot a körülményes küldő zongorázás helyett. Beugrottam tehát az abbé szerepébe. Hegedüs Gyulának annyira tetszett beugrásom, hogy melegen gratulált nekem.

Hegedüs Gyula holttestét vasárnap este a Kerepesi-úti temető halottasházába szállították, ahol kedden délután 3 órakor beszentelik, majd Máriabesnyőre szállítják. Temetése szerdán délután 11 órakor lesz, hatalmas gyászpompa mellett temetik el abba a kriptába, melyet ő építtetett. Az elhunyt mester temetésén az egész magyarság részt vesz és az egész világ művészetért rajongó közönségének részvétele kíséri utolsó útjára a legnagyobb magyar színészt: Hegedüs Gyulát.

A japán csapatok megszállták Délmandzsuriát

Pánikszzerűen menekülnek a kínai csapatok — A szovjetkormány elrendelte a mandzsuriai csapatok

mozgósítását — A japán kormány feltételei

Levegőbe röpítették a transzibériai expresszvonatot

Londonból jelentik: A Times a Csang-Csu körüli harcokról írott tudósításában arról ad hírt, hogy a japán csapatok a legutóbbi ütközetben 443 foglyot ejtettek és 42 ágyút zsákmányoltak. A japán csapatok vesztesége 51 halott. Moszkvában keresztül érkező tokiói jelentések szerint a japán csapatok egész Délmandzsuriát megszállták és előretörésük hadmozdulatai oly lendületesen alakul ki, hogy a kínai csapatok valóságban pánikszzerűen menekülnek Peking felé. A kínai kormány újabb jegyzékben követeli a japán kormánytól az elfoglalt területek azonnali kiürítését és a status quo visszaállítását. A mandzsuriai események miatt a kínai kormány a következő szerdán nemzeti megaláztatás napjának nyilvánította.

A „Central News” londoni jelentése szerint a szovjetkormány elrendelte a mandzsuriai orosz haderők mozgósítását, miután Oroszország nem hajlandó tovább tűrni a japán befolyás növekedését.

Nankingból jelentik: Csang-Csu-Liang köztársasági elnök kijelentette, hogy Mukden elfoglalása a japánok által haditénynek tekintendő. Az elnök kijelentette, hogy Kína minden erővel meg fogja védeni jogait.

Tokiói jelentés szerint japán hivatalos helyen kijelentették, hogy a japán kormány hajlandó mandzsuriai akcióját azonnal beszüntetni, ha a kínai kormány megígéri, hogy gondoskodik a japán érdekek, különösen a Kínában élő japán alattvalók védelméről. A nankingi kormány Santung tartományban kihirdette az ostromállapotot. Japán állampolgárok ezrével hagyják el Santungot.

Wuen-San kikötőből japán hadihajók indultak el a kínai kikötők felé.

A szovjetkormány kijelentette, hogy nem avatkozik bele a japán-kínai konfliktusba, miután az orosz-kínai konfliktuskor a japán kormány sem kifogásolta az oroszok kínai akcióit.

Tokióba érkező hírek, valamint hivatalos

jelentések alapján attól lehet tartani, hogy Csang-Csu körül a helyzet súlyosabbra fordult. A kirini kínai csapatok, amelyek a kínai hadsereg legjobb egységei, a számban sokkal jelentősebb japán csapatok körülzárására és megsemmisítésére törekcsenek. Eppen ezért a mukdeni japán helyőrség nagy megerősítéseket küldött Csang-Csuba.

Londonból jelentik: Az amerikai konzul jelentése szerint a transzibériai expresszvonatot Cardin és Mandzsuri közötti útvonalon ismeretlen tettesek ma délelőtt a levegőbe röpítették. Általános vélemény szerint a merényletet a szovjet idézte elő, hogy ezzel is hozzájáruljon a mandzsuriai helyzet zürzavarának növeléséhez. A tömegkatasztrófa méreteiről eddigelé semmiféle konkrét értesülés nem érkezett.

Genfből jelentik: A japán-kínai konfliktus a Népszövetség elé kerül. Kína megbízottja ugyanis ma jegyzéket adott át a Népszövetség főtárgyalásának, amelyben a népszövetségi egyezségi okmány tizenegyedik pontjára való hivatkozással kérte a Népszövetség beavatkozását a japán-kínai konfliktusba.

Újabb jelentések szerint egyébként Mandzsuriában továbbra is heves harc folyik a japán és kínai csapatok között.

Londonból jelentik: A kínai csapatok ma éjjel megrohanták Pintaiget japán kolónia külvárosát és teljesen szétrombolták. A japán csapatok csak szörványosan bocsájtkoztak utóközetbe, sebesülés és halál nem történt.

Fehér fogak minden arcot tetszetőssé és szépé tesznek. A csodálatosan üdítő izű Chlorodont-fogpépnek néha már egyszeri használata folytán fogak elefántesont lényt nyernek. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lel. a nagy tubusé 32 Lel. Mindenütt kapható!

Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Belgium és Lengyelország katonai szövetsége Franciaországgal

Védekezés az Anschluss ellen — Szerződés francia-német háboru esetére — Briand felkérte a Népszövetséget, hogy foglalkozzék Franciaország és szövetségeseinek szerződéseivel

Bécsből jelenti az 'Aradi Közlöny tudósítója: Amint ismeretes, Briand francia külügyminiszter kormányának nevében a Népszövetség titkárságának memorandumot nyújtott át és ebben tiltakozott a francia fegyverkezés korlátozása ellen. A memorandumban utalás történt Franciaországnak egyes európai államokkal kötött szerződéseire, amelyek lehetetlenné teszik — Briand szerint — hogy Franciaország csökkentse hadseregét. Briand egyúttal felkérte a Népszövetséget, hogy foglalkozzon ezekkel az egyezményekkel. Oertzen báró volt vezérkari ezredes Briand memorandumára kapcsán igen érdekesen ismerteti Franciaország részben titkos szerződéseit szövetségeseivel.

Eszerint Lengyelország, Belgium, Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia szerződésileg kötelezték magukat, hogy hadseregeiket

Színház — Irodalom — Művészet

Felix Weingartner, a világhírű dirigens most nősül ötödik alkalommal

Weingartner Félix, Németország legelső dirigense, aki 68-ik életévét is meghaladta, rövidesen újból megnősül. Weingartnernek ez lesz az ötödik házassága. Menyasszonya a 21 éves Stüder Carmen, aki a bazeli konzervatóriumnak egyik legtehetségesebb növendéke.

Weingartner október 23-án Bécsben hangversenyt dirigál és a rákövetkező estén, 24-én tanítványa és menyasszonya, Stüder Carmen először fog a nagygényű bécsi zeneismerő közönség előtt hangversenyt vezényelni.

Weingartner Félix első felesége Reznicek ismert komponistának a huga volt. Másodszor az egyik maina-frankfurti Dreyfuss bárónő vette feleségül, harmadik felesége Lucille Marcelle, az ismert bécsi operaénekesnő volt és az utolsó feleségét, Betty Calish amerikai színésznőt 1922-ben vette el, aki ellen most nyújtotta be válókeresetét.

* A budapesti színházak műsora. Kamaraszínház. Csütörtök: A csodadoktor (évadnyitó előadás.) Péntek: A muzantrop (II. klasszikus előadás.) Szombat: Akli Miklós (először.) Vasárnap, hétfő (K. bérlet 1—2 szám): Akli Miklós. Kedd: Husvétli vakáció. — Vigaszínház. Szerda, csütörtök, péntek: A nagy hotel. Kedd, vasárnap délután: Feketeszaru cseresznye. Szombat: Havasi gyopár (először.) Vasárnap este, hétfő: Havasi gyopár. — Király Színház. Egész héten minden este: Öfelsége frakkja. Vasárnap délután: Hajrá, Hollywood! — Belvárosi Színház. Egész héten minden este: Égből pottyant férj. Vasárnap délután: Meddig fogsz szeretni? — Fővárosi Operettszínház. Kedd, szerda: Nincs előadás. Csütörtök: Esti főpróba. Péntek: Pillangó (először.) Szombat: Pillangó. Vasárnap délután: Vihar a Balatonon; este: Pillangó. — Új Színház. Kedd: A néma ember (először.) Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap, hétfő: A néma ember. — Andrássy uti Színház. Egész héten minden este: Makay Margit, Csontos Rózsahegy; Varjút, stb. — Terézkerületi Színház. Egész héten minden este: Hegedűs, Rátkai, Rajna Alice, Boross; Mesterdalnokok, stb. — Bethlen téri Színház. Egész héten minden este: Kabaréműsor. — Royal Orfeum. Egész héten minden este: Röck Marika. — Steinhardt Színház. Egész héten minden este: Mókaházastárog, stb. — Komikusok Kabaréja. Egész héten minden este: Gombaszögi Ella, Király, Boross, Ujváry; Megnyitó műsor. — Komédia Orfeum. Egész héten minden este: Rott Sándor.

— Az Új Idők mai számából a szerkesztő üzenetel. Kertészet, Szépségápolás, Gasztronómia, időszerű és művészi képek sem maradtak ki. Díjtalan mutatóvároszámot bárkinek küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. Előfizetési díj negyedévre 200 lej.

szükség esetén Franciaország rendelkezésére bocsátják.

Belgium már 1920 szeptember 7-én kötötte meg katonai szerződését Franciaországgal. A szerződés nyilvánosságra jutott rendelkezései szerint a belga hadsereg háboru esetén a francia hadsereg szerves részét képezi. Franciaország nagy befolyást nyert a belga hadsereg kiépítésében. A belga közvélemény egy jelentős része, elsősorban a flamandok rossz szemmel nézik a francia katonai szövetséget, nem utolsósorban azért, mivel roppant költséges és néhány év alatt megkétszerezte a hadügyi kiadásokat. A belga kormány az utolsó években több kísérletet tett a szerződés enyhítésére, de Franciaország ragaszkodik az egyezmény szigorú betartásához.

Lengyelország 1922-ben 10 évre szerződött Franciaországgal. A szerződés szerint Lengyelország minden esetben köteles hadseregét Franciaország rendelkezésére bocsátani. Franciaország azonban csak akkor, ha Németország az ellenfele. Megállapodás történt közös főparancsnokság és közös támadási terv tekintetében. Abban az esetben, ha Oroszország támadná meg Lengyelországot, Franciaország csupán katonai tanácsadók küldésével, hadianyag szállításával és az orosz partok blokkírozásával nyújt támogatást. A lengyel-francia szerződés tehát meglehetősen egyoldalú, mivel Lengyelország csupán Németországgal szemben számíthat Franciaország fegyveres támogatására. Franciaország azonban mindenképpen rendelkezhetik a lengyel hadsereg felett.

Románia 1926-ban illeszkedett be ebbe a rendszerbe. Eszerint Románia egy francia-német háboru esetén köteles azonnal hadat üzenni Németországnak és lengyel területen át nyomban hat gyalogos és egy lovas hadtestet a német határra küldeni. A román haderő többi egységei is kötelesek engedelmeskedni a francia vezérkar rendelkezéseinek. Ha Oroszország

Szerdán megkezdik az aradi nyugdíjasok kifizetését

A kifizetés pontos sorrendje — A minisztériumtól megérkezett a kiutalás — A pénzügyigazgatóság felhívása —

Szinte végszóra, az utolsó pillanatban ma délelőtt végre megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra a minisztérium hitellevele, amely a nyugdíjak kifizetéséről intézkedik. Az Aradi Közlöny ismételtén beszámolt arról, hogy a pénzügyminisztérium az elmúlt hó végén rendeletet adott ki, amelyben úgy intézkedett, hogy a bevételeket szeptember huszadikáig száz százalékban szolgáltatassa be a pénzügyigazgatóság a Banca Nationalához. Ezzel szemben azonban a minisztérium megígérte, hogy gondoskodni fog arról, hogy huszadikán megkezdődhessenek a nyugdíj kifizetések.

Az akreditív, amelyet már szombatra vártak, ezen a napon nem érkezett meg. Csak vasárnap este érkezett egy távirat a pénzügyigazgatóságra, amelyben a minisztérium arról értesíti a pénzügyigazgatóságot, hogy feladták az akreditívet. Ma délelőtt aztán az akreditív tényleg megérkezett. Ugyanakkor értesítette a minisztérium a pénzügyigazgatóságot arról is, hogy ezentúl a bevételek negyven százalékát visszatartathatják és csak hatvan százalékot kell beszállítani a Banca Nationalához.

A levél vétele után a pénzügyigazgatóság

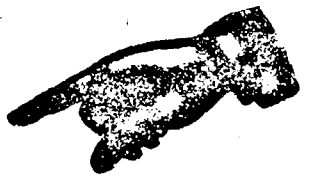
táviratot menesztett a minisztériumba, amelyben kifejtette, hogy a visszatartott negyven százalékból nem tud eleget tenni a kötelezettségeknek és ezért kérte a minisztériumot, hogy mint a múltban, engedélyezze most is, hogy a bevételek hatvan százalékát tartsa vissza, mivel ebből az összegből akadálytalanul ki tudják fizetni úgy a nyugdíjakat, mint az állami alkalmazottak járandóságait.

Miután az akreditív most már megérkezett, a pénzügyigazgatóság természetesen hakisztetésére elegendő összeg áll rendelkezésre kifizetésre. A kifizetések szerdán reggel veszik kezdetüket és azok a következő sorrendben történnek:

Szerdán, szeptember 23-án	1—200
csütörtökön, szeptember 24-én	201—400
pénteken, szeptember 25-én	401—600
szombaton, szeptember 26-án	601—800
hétfőn, szeptember 28-án	801—1000

A pénzügyigazgatóság saját érdekében kéri a nyugdíjasokat, hogy a fenti sorrendet igyekezzenek pontosan betartani. A nyugdíjak kifizetésére elegendő összeg áll rendelkezésre úgy, hogy augusztus havi nyugdíját mindenki megkapja. A nyugdíjosztály arra kéri a nyugdíjasokat, hogy a soron levő csoport fele lehetőleg reggel hét órától tíz óráig, míg a másik fele tíz órától egy óráig jelentkezzen.

INGYEN KAPJA

• hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. október 1-től számítjuk.

Olcsó, jó és szép bundák

mérték után, a legújabb modellek szerint

NEULÄNDER E.

Szombaton csak este nyitok.

szücsnél, FISCHER ELIZ-palota. — Szörmék legolcsóbb beszerzési forrása. — CONSUM R. T. tagja.

Meggyilkoltak egy volt szín-házi kardalost Aradon

Vörös verekedés a Szabadságtéren

— Megvillan a kés — Nussbaum József halálos sebe — A halál oka elvérzés — Letartóztatták a gyilkost — Egy nő miatt történt a gyilkosság, aki elfünt a nyomozás előtt

Vasárnap reggel borzalmas gyilkosság történt Aradon a Szabadságtéren, a Bucuresti vendéglő előtt. A gyilkosság áldozata Nussbaum József szabósegéd. Aradon széles körben ismert boxbajnok, akit Sfaraila János cipészsegéd egyetlen késszurással ölt meg. A megrendítő gyilkosságról az *Aradi Közlöny* tudósítója a következőkben számol be:

Vasárnap reggel négy órakor a Szabadságtéren, a Magyar Párt báljáról hazatérő emberek és a piacra gyűlő árusok arra lettek figyelmesek, hogy a Bucuresti-vendéglő előtt két fiatal ember verekedik. Mielőtt a verekedésbe bárki is közbeléphetett volna, megvillan a kés és Nussbaum József szabósegéd halálos sebtől vérezve terült el a járdán.

A vérző Nussbaum sikoltozására odagyűlt tömeg tehetetlenül állta körül a véres tett színhelyét, majd néhányan a rendőrségre és a mentőkért telefonáltak. A rendőrségről az ügyeletes komiszár azonnal megjelent a helyszínen és a gyilkos cipészsegédet, Sfaraila Jánost a Bucuresti-vendéglőben letartóztatta.

Vértócsában a halálra sebzett atléta

A mentők csak késlekedve érkeztek és ezalatt az idő alatt Nussbaum József a járdán fekvő, arccal a kocsitnak fordulva és kabátja alól vastag sugárban folyt a vér. Az első pillanatokban a szerencsétlen szabósegéd még eszméletlen volt és kétségbeesett könyörgéssel sürgette az orvosi segítséget, de pár perc múlva elvesztette az eszméletét és agonizálni kezdett. Valaki elsietett dr. Herz Andor és dr. Keppich Jakab orvosok után, de már nem tudtak segíteni rajta. Közben a mentők is megérkeztek s az eszméletlen Nussbaum Józsefet be szállították a kórházba, de mire a mentőkocs a kórházba ért, a szerencsétlen szabósegédnek már nem vert a pulzusa. Dr. Oravetz inspekciós orvos már hiába kísérletezett injekciókkal és sóoldat befecskendezésével. Nussbaum József öt perc múlva kiszenvedett a kórházi ágyon. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halált elvérzés okozta, mert a légycsőn ejtett késszurás átvágta a főtüdőeret. A halálos seben kívül a tüdő jobb szárnyában is több szúrás látható, ezenkívül jobb kezén és jobb lábujján több kisebb sérülés van.

A gyilkosságról azonnal értesítették Nussbaum Aradon lakó nagynyját, Kolozsváron lakó apját és Csehszlovákiában élő édesanyját. A meggyilkolt Nussbaum Józsefet Aradon nagyon sokan ismerték. Az utóbbi években állás nélkül volt és Szendrey társulatában működött mint kardalos. A halálos végű verekedésről a rendőri nyomozásnak a következőket sikerült megállapítani:

Sfaraila János cipészsegéd és két barátja, akiknek neveit a nyomozó hatóságok nem közlik, szombaton este a Bucuresti-vendéglőben egy prostituált nővel ismerkedtek meg, akit a Maros partján levő lakásukra akartak vinni. Mind a hárman kocsiba ültek, de a nő a „Bristol” előtt kiáltozni kezdett, hogy ő nem megy tovább, mert itt lakik. A fiatal emberek azonban nem engedték meg, hogy a kocsit megálljon, hanem azt parancsolták a kocsisnak, hogy még gyorsabban hajtson. A nő kiáltozását azonban

a „Bristol” előtt tartózkodó Nussbaum meghallotta, a kocsit elé ugrott és megállásra kényszerítette. A nő hirtelen kiugrott a kocsiból és eltűnt. Sfaraila János és barátai dühbe jöttek és felelősségre vonták Nussbaum Józsefet, hogy miért avatkozott be az ő dolgukba. Nussbaum erőlyes választ adott, mire Sfarailaék ütegelni kezdtek a boxbajnokot, azonban a járó-kelők csakhamar közbeléptek és a verekedőket elválasztották. Nussbaumot a „Bristol”-ba kísérték, míg Sfarailaék kocsin a Bucuresti-vendéglő felé tartottak.

Nussbaum nem hagyta annyiban a dolgot és bosszút forralt Sfarailaék ellen. A „Bristol” hátsó kapuján kiment s a kocsit után futott. Sfarailaék éppen a vendéglő előtt érte utól és megtámadta őket. Nussbaum hatalmas ütekeket mért le Sfaraila János és barátai fejére, mire Sfaraila kést vett elő. A verekedés még csak pár pillanattig tartott és megtörtént a halálos szúrás, mely alulról hatolt be Nussbaum lágyékába.

A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot és mindenképp a nő kilétét akarta ki nyomozni, azonban ennek nyoma veszett. Először kimentek Vilmost, a „Bristol” tulajdonosát hallgatták ki, aki a kihallgatás során összeszólalkozott a nyomozást vezető komiszárral, amiért is Rosenfeld Vilmost vasárnap reggel a rendőrségre idézték és őrizetbe vették. A déli órákban azonban az ügyészség intervenciójára szabadlábra helyezték.

A gyilkos alig 160 centi magas, igénytelen külsejű ember, az orra alatt valami kis bajuszféle feketélik. Szóltamul ül a Bucuresti-vendéglő kockásabroszu asztala mellett, mert ide hozták ki helyszíni szemlére és míg odakint a nyomokat keresi Margescu komiszár, alkalmunk van egy pár kérdést feltenni:

— Miért gyilkolta meg Nussbaumot?

— Hogy miért? Hát önvédelemből kérem!

— mondja elkeseredett, síró hangon. — Hiszen úgy megvert, hogy a fogamat is kiütötte.

Erdekes per egy aradi ügyvéd ellen, amelybe Bratianu Vintila is beleavatkozott

Történt-e óvadéksikkasztás? — Az aradi liberálist párt fegyelmi bizottságának felmentő ítélete — A feljelentő bocsánatot kért a törvényszéken a feljelentett ügyvédtől

Erdekes előzményű per nyert ma nem várt befejezést az aradi törvényszéken. A pert Copian Terente, aradmegyei Láz községből lakos adta be egy általánosan ismert, szimpatikus aradi ügyvéd ellen, aki élénk szerepet játszik a politikai életben s általánosan ismert liberális orientációja révén. Copian Terente valamilyen ügyből kifolyólag előzetes letartóztatásba volt helyezve és az ügyvéd közbenjárására szabadlábra helyezték négyezer lej kaució ellenében.

Midőn Copian pere befejezést nyert, a letétként kezelt kauciót az ügyvéd vette fel annak a honoráriumnak a fejében, amellyel Copian adója maradt.

Az ügy azonban ezzel nem nyert befejezést. Copian követelni kezdte a négyezer lejt az ügyvédtől azzal, hogy a pénz családjáé és azok kölcsönkép adták, hogy szabadlábra helyezését elősegítsék. A lázi gazdálkodó panaszával a liberális-párt elnökségéhez fordult, azonkívül levelet írt Bratianu Vintila-hoz is és abban intézkedését kérte. Bratianu Vintila, a liberális-párt akkori vezére valóban leiratot is küldött az aradi párttagozathoz, amelyben utasította, hogy haladéktalanul vizsgálják ki az

ügyet. A vizsgálat során az ügyvéd igazolta eljárásának jogosságát s a párt fegyelmi bizottsága fel is mentette.

Copian Terente azonban nem elégedett meg ezzel, hanem bünvádi feljelentést is tett az ügyvéd ellen óvadék sikkasztás címén. A különös feljelentés ügyében az aradi törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást, azonban az érdemi tárgyalás előtt Copian Terente jogi képviselője, Gherman Dante dr. fele nevében bocsánatot kért a feljelentett ügyvédtől s egyben a tárgyalás beszüntetését kérte. A törvényszék a további tárgyalást beszüntette a kérelem alapján s így a megragalmazott ügyvéd teljes rehabilitációt kapott.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Premier. A MAKRANCOS HÖLGY. William Shakespeare hasonló című vígjátékának film változata. Főszereplők: Mary Pickford és Douglas Fairbanks.

SELECT MOZGÓ: AFRIKA BESZÉL. Hatalmas kultúrális, amelyet a Colorado Afrika expedíció készített 22 ezer kilométeres útján.

HIREK

Tordai pogácsa

Szólatlan küldemény került ma délelőtt Voiteanu polgármesteri titkár asztalára. A piros belyegzőpárna és a komor telefon közé, ahol annyi ügy fordul meg akta formájában egy ilyen hétfői napon, egy félénk kis székely cselédleány fehér selyempapírba gondosan becsomagolt és széles aranyszalaggal átkötött, hosszukás csomagot helyezett el. Egy kicsikét meg is hökkent a mindig elhagyott polgármesteri titkár, amint a szokatlan „ügydarabra” ráesett a tekintete: a hosszukás hófehér csomag, derekán a széles aranyszalaggal az első pillanatra úgy festett a hivatalos asztalon, mint-hogyha egy pólyás gyerek tévedt volna valahogy véletlenül az interimár-bizottsági elnök hivatali előszobájába...

De ez csak az első pillanat impressziója volt. A fehérsejű burkolatu titkoszobában csomag úgy viselte magát, mint a többi rendes csomagok szokták: csendesen és mozdulatlanul fekiútt az asztalon, ahová helyezték.

— Hát ez micsoda...? — tekintett fel Radu Cornel dr. hivatali titkárának meglepett letéteményese. A titkoszobai küldemény hozója, a zavart kis székely cselédleány előbb megigazitotta módosan a kötenyét és úgy felelt a hivatalos interpellációra:

— A méltóságos asszony küldte instálom, ... a tekintetes polgármester urak... ha meg nem vetné, egy kis kóstolóra... Ehun a biléta

A „biléta”, amint lassanként előkerült a kendő alól, egy helyes kis névjegyborítékra bizonyult s benne egy francia nyelvű névjegy:

CONTESSSE MARIE DE BETHLEN

Szó, ami szó: nem követünk el indiszkréciót, ha megírjuk, hogy mi volt a névjegy hátára írva, hiszen ha a Bucurestiben tartózkodó Radu dr. elsőnek az Aradi Közlönyből olvassa is, mit írt neki az Aradról búcsúzó Bethlen Mária grófnő, bizonyára nem fog levéltitok megsértésével vádolni meg, mert legalább töltünk megtudja már holnap, hogy egy csecsemőnyi nagy, valódi tordai mézeskalács volt a névjegyhez mellékelve csomagban. Hamisítatlannál tordai, aranyosbarna, közepén vastagon meghasított, illatos mézeskalács: enlék az aradi székely kiállításról.

„...Fogadj megemlékezésül a lekötelező előzékenységet és megértő támogatásért — írja a grófnő — és kérem, használja egészséggel a teátnál, vagy a kávé mellé...”

A pogácsa fejedelmi race-ának kijáró tisztelettel vette gondjaiba Voiteanu polgármesteri titkár Bethlen Mária grófnő ajándékát, a széles aranyszalaggal együtt. Együttal haldéktalanul hivatalos levél is ment Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök után az egyik bucuresti-i hotelbe, miszerint várják nb. mielőbbi diszpozícióját a tordai mézespogácsa ügyében: őrizze-e visszatérteig a város vezetősége, vagy elkerülve az archivum zordon állomását, a fentemlített pogácsa egyenes uton küldessék haza dr. Radu Cornelé önagysága címére...

Minket nem érdekel már a városi adminisztráció hivatalos gondja: az aradi interimár-bizottság elnöke bizonyára ezuttal is a rövidebb és a „célravezetőbb” utat fogja választani diszpozíciójában. De feljegyeztük ezt a kis, egyszerű történetet, ugyancsak emlékül a székely kiállításról mindazok számára, akik politikát kerestek ott is, ahol nincs más, csak kulturaszeretet, kölcsönös megértés, kölcsönös jóakarát és egy mosolygó, aranybarna, illatos tordai pogácsa... (—ab.)

— IDŐPROGNÓZIS. Változóan kűvös idő, sok helyen csapadékkal.

— A közép- és kisbankok fuziója. Bucurestiből jelentik: Ma folytatták Bucurestiben azokat a tárgyalásokat, amelyek arra vonatkoztak, hogy a Banca Nationala milyen mértékben venne részt az országos bankszövetségben. Az Epoca úgy tudja, hogy a résztvevő közép- és kisbankok között több fuziósterv áll megvalósulás előtt.

Bethlen Mária grófnő az Aradi Közlöny útján mond köszönetet Aradváros közönségének a népipari kiállítás aradi sikeréért. A grófnő ma este elutazott Aradról. Az aradi kiállítás nagy sikere

Vasárnap este hat órakor zárult Aradon Bethlen Mária grófnő székely háziipar- és népművészeti kiállítása, melynek igazi sikere a közönség messzemenő pártfogásából megállapítható volt. Vasárnap már a kora reggeli óráktól kezdve állandóan rendkívül nagy számban látogatták a vásárlók a népipari kiállítást. Mindenkit a kíváncsiság hozott, hogy meggyőződjön arról, csakugyan annyi szép és értékes holmi van felhalmozva Erdély kincseiből a Kulturpalota kiállítási termében és senki sem ment el anélkül, hogy legalább valami emléket ne vigyen a székely nép évszázados hagyományok utmutatásai után készült háziipari termékeiből.

Bethlen Mária grófnő, aki fáradtságot sem ismerve, személyesen szolgálta ki a kedves, minden szépért és nemes célért rajongó aradi uriaszszonyok és leányok segítségével a vásárló közönséget, a hétfői napon összecsomagolt, ami még megmaradt a két vagon áruból, melyet ő vándorkiállítása anyagának nevez és az esti gyorsral tovább utazott új állomása felé. Bethlen Mária grófnő az Aradi Közlöny útján tolmácsolja hálálát és köszönetét az aradi közönségnek, amiért olyan szépen pártfogolták kiállítását, s ennek köszönhető, hogy sok családnak tud ismét kenyérre

— Az erdélyiek nem autonómiát követeltek. Bucurestiből jelentik: Muscel megyében a nemzeti-parasztpárt tegnap több helyen nagy gyűlést tartott, amelyeken Mihailache és Madgearu is résztvettek. Az Adeverul megállapítja, hogy a parasztság nem veti részt a gyűléseken, de akik ott voltak, azok a párt iránti törhetetlen ragaszkodásukról tettek bizonyosságot. A Lupta úgy értesül, hogy a nemzeti-parasztpárt központi vezérő bizottsága még ebben a hónapban Bucurestiben nagyfontosságú értekezletet tart, amelyen megbeszélnek az erdélyi mozgalmakat. Az Epoca interjút közöl Hatiegan Gyula miniszterrel, aki szerint az erdélyiek nem autonómiát, hanem decentralizációt akarnak, amint azt már több nemzeti-parasztpárti politikus is helyreigazítólag kijelentette.

Ma este 6 órakor

a Friedmann-féle ovoda helyiségében.
(volt Szabadság-tér 21. szám)

Fried Adárné,

az iparművészeti kurzus vezetője szakszerű előadást tart. Be- díjtalanul szívesen deklodókat lát.

— Dr. Lupu ismét aktív. Bucurestiből jelentik: Dr. Lupu szerdán ismét a politikai aktivitás porondjára lép. Ekkor megbeszélést tart párttársaival és közelebből beutazza a vidéket is, hogy meglátogassa híveit. A pártvezér egyébként kiterjeszti programját és különösen az agrárkérdésekben kíván gyakorlatibb eszmékkel fellépni.

— A felekezetek megkapják az államsegélyt. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időkben olyan hírek terjedtek el, mintha a vallásfelekezetek államsegélyét a kormány törölte volna a költségvetésből. Most félhivatalos helyen azt közlik, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Női divatfelöltők legolcsóbban

PLESZ központi ruhaárúházában kaphatók
Írányárak: Lej 650, 750, 850.

— Földes gyárigazgatót három évi fegyházra ítélte a budapesti törvényszék. Budapestről jelentik: A mai nap folyamán hirdetett ítéletet a kommunista üzelmekkel vádolt Földes, a csepehi posztógyár igazgatójának és társainak ügyében a budapesti törvényszék. A bíróság beigazolta vette ítéletében a vádat és Földest három évi fegyházra, társát Róna Ferencet 11 havi börtönre, Fink Emmát pedig hat havi börtönre ítélte, két vádlottat ezenkívül felmentettek.

és munkájukhoz szükséges anyagra valót küldeni Erdély távoli és közelebb eső falvaiha...

— Az Aradi Közlöny útján köszönöm meg szívem melegével azt a végtelenül szimpatikus fogadtatást a kedves aradi közönségnek, melyben vándorkiállításomat részesítették! — mondotta a grófnő az Aradi Közlöny munkatársának, aki a vonat indulása előtt beszélgetést folytatott Bethlen Máriával. — Mielőtt utra kelek, búcsúüdvözlétemet küldöm Aradnak és telmácsolom azoknak a hálóját, akiket az itt eladott holmik kenyérhez juttattak. Ha a közönség meg volt elégedve a vásárlott árukkal és a kiszolgálással, úgy én is meg vagyok elégedve akcióim sikerével. Az a bizonyítéka szememben a kiállítás sikerének, hogy olyan sokan kerestek fel és senki sem távozott anélkül, hogy valamit ne vásárolt volna, legalább egy kis emléket — az erdélyi népipari vándorkiállításról. Nagyon sokan kértek, hogy hosszabbítsam meg itt tartózkodásomat, de ez lehetetlen, mert várnak rám következő állomáshelyemen: Sárospatakon. De megígérték velem, hogy mielőbb visszatérek... Remélem, a kedves aradi közönség nem fog soká elfeledni bennünket, erdélyieket és én sohasem fogok megfeledkezni az aradi közönség rokonszenves, páratlan fogadtatásáról.

Női kabát újdonságok L. SCHUTZ-nál.

— A Népszövetség pénzügyi bizottsága Magyarországon. Genéből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága ma délután befejezte Magyarország és Ausztria pénzügyi helyzetének tárgyalását. A bizottság határozata a hét folyamán várható. Hivatalos helyen nyert információk szerint a Népszövetség pénzügyi bizottsága október hó elején utazik Magyarországra hogy a helyszínen szerzett tapasztalatok által gazdagodva tegye meg javaslatát Magyarország pénzügyi helyzetének rendbehozására.

— Földes Gyula halála. Földes Gyula, a König és Lázár-cég tisztviselője vasárnap 45 éves korában hirtelen elhunyt. Földes Gyulát feleségén kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése e hó 22-én, kedden délelőtt 11-kor lesz az aradi izr. temető halottasházából.

— Pincetűz az aradi Dengl-házban. Vasárnap este értesítették a tűzoltóságot, hogy a hegyaljai vasútállomással szemben lévő Dengl-házban tűz ütött ki. A tűzoltóság nagy felkészültséggel nyomban a helyszínre ment, ahol kiderült, hogy a pincében jelentéktelen tűz keletkezett, két fákosár égett el, de mire a tűzoltóság kivonult, a lakók már eloltották. A tüzet minden valószínűség szerint egy eldobott cigaretta okozta.

— Elloptak egy gyanus cigányzenészt. A rendőrség bünygyi osztálya ma reggel az állomáson elfogta Kovács Miklós 32 éves állásnélküli cigányzenészt, akinél nagymennyiségű ruhaneműt találtak. A rendőrség Kovácsot kihallgatták, de a ruhák eredetéről nem tud felvilágosítást adni. A rendőrség ezután hívja fel a lakosságot, hogy akiknek a közelmúltban valami ruhaneműjét ellopták, jelentkezzen a rendőrség bünygyi osztályán.

— Akik a munkanélküliek nevében zsaroltak. Az aradi törvényszék vádtaácsa ma foglalkozott Fuhrmann Géza és Zsiday József ügyével, akik — mint ismeretes — az aradi munkanélküliek részére gyűjtöttek hamis gyűjtővekekkel és a rendőrség több feljelentés alapján mindkettőjüket letartóztatta. A vádtaács letartóztatásukat megerősítette.

— Kisjenő katolikus társadalmi október 4-én. Szent Mihály napján nagyarányu búcsú rendez a templom védőszentjének tiszteletére. Az előkészítési és szervezési munkálatok élén Takács János esperes-plébános és Lőrinczy Gyula dr., a hitközség világi elnöke állnak.

Érdekes előadást tart ma az iparművészetről egy lippai ur-asszony Aradon

Iparművészeti tanfolyam nyílik október 1-én.

A huszadik század — talán szabad itt talán nélkül ezt a szót használni — a nőemancipáció százada. A mai gazdasági viszonyok következtében azonban a nők nemcsak kedvtelésből, „elvből” keresnek kenyérkereső pályát, hanem bizonyos fokban kényszerűségből is és azért, mert azok is, akik nincsenek arra ráutalva, egyre inkább szükségét látják annak, hogy idejüket hasznos és komoly munkával töltsék.

Mindkét szükségességnek kíván szolgálni az az iparművészeti tanfolyam, amelyet egy lippai ur-asszony, Fried Aladárné kezd meg október elsejével Aradon. A hölgyeken kívül férfiak is résztvehetnek ezen a tanfolyamon, amely a maga nemében egyedül áll Aradon és amelynek programja felel meg az iparművészet legváltozatosabb ágait. Így a fa-szobrászatot, szövegírást, különböző börmunkákat, diszkönyvkötészetet, művészi lámpaernyők készítését, rece- és tüll-munkákat, plakett-készítést, kartonázst, bruxellesi csipkeverést, stb.

A rendkívül érdekes tanfolyam bevezetése-képen Fried Aladárné, aki egyébként unokahuga özvegy Grósz Józsefiné, az aradi izraelita nőegylet elnöknőjének, ma, vagyis kedden este hat órakor előadást fog tartani a Friedmann-féle óvodában (v. Szabadság tér 21.) Az előadás iránt, amilyen egy nagy kulturális ur-asszony fogja mondani, valószínűleg kifejezteni, máris nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A kolozsvári mentőországi legújabb eredménye. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvárott vasárnap délután öt órakor tartották meg a mentőországi legújabb húzást. A 250.000 lejes nyereményt a 9993. számú sorsjegy nyerte, 25.000 lejt nyertek a 44.935. és 72.206. számú sorsjegyek, 10.000 lejes nyereménnyel kihúzták az 5837., 17.522., 96.747., 101.477. és 126.084. számú sorsjegyeket. Ezenkívül kihúzták több sorsjegyet 5000, 2500 és 300 lejes nyereményekkel. A húzás befejezése után megállapították, hogy a 9993. számú sorsjegyet, amelyre a 250.000 lejes nyeremény esett, nem adták el. Ezt a nyereményt ennélfogva az október 7-iki sorsoláshoz utalva kihúzták.

— Orvosi továbbképző tanfolyam Locarnóban. Október tizenegyedik és huszonharmadika között tartják meg Locarnóban a harmadik nemzetközi orvosi továbbképző tanfolyamot. Az előadó tanárok a legnevesebb európai szakemberek közül kerülnek ki. A tanfolyam részvételére való jelentkezések a locarnoi Tomarkin Foundation-nál eszközölhetők. A részvételi díj ötven frank és a résztvevők a helybeli szállodákban jelentékeny kedvezményt kapnak. A teljes ellátás, kiszolgálás is beleértve, elsőosztályú szállodában naponta tizenöt, másodosztályú szállodákban 11.50, míg harmadosztályú szállodákban 8.50 frank.

— Az aradi Zsidó Ifjúsági Kulturkör új vezetősége. Vasárnap délelőtt tizenegy órai kezdettel tartotta rendes évi közgyűlését az aradi Zsidó Ifjúsági Kulturkör. A közgyűlésen az aktuális kérdések megtárgyalása után az új vezetőség megválasztására került a sor, amely alkalommal a hivatalos lista teljes egészében ment keresztül. Főszereplő a Kulturkör új vezetősége a következőkből áll: Elnök Chelievicz Herman, ügyvezető elnök Goldschmidt Miklós, alelnökök: Radó Magda és Lieberman Sándor, kulturreferens Kalmár János, titkárok Révész Lilly és Fritz László, pénztárnok Heim Sándor, jegyző Braun Magda és Heller Olga, gondnokok Schwartz István és Adorján Sándor, ellenőrök Surányi József és Klein Mózes, könyvtárosok Kornis Mariska és Steiner Valy. Választmányi tagok: Bán György, Bornstein Ernő, Feiner Andor, Góth Ede, Háber László, Kepes Sári, Krämer Hanna, dr. Lutwák Emánuel, Schreiber Lilly, Weisz János, Biheller Miklós, Faragó Kató, Fodor Sándor, Győri Tibor, Iritz Éva, Kepes Márta, Kohn László, Krausz István, Piláth Antal, Strasser József, Wiesel István.

— A borossebesi Református Nőszövetség műsoros táncestélyén, amelyről egyébként egyik legutóbbi lapszámunkban beszámoltunk, még a következők szerepeltek szép sikerrel: Todica Péter tárogatószólistát adott elő, míg Berecsei Mihály és Bojta N. igazán táncos lelett.

LEGUJABB

A statáriális bíróság drákói intézkedései Magyarországon

Két órán belül végrehajtják a halálos ítéletet

Budapestről jelentik: Budapest uccán ma este újabb, a kormány által kiadott statáriális rendeletre vonatkozó plakátok jelentek meg. Az újabb rendelet értelmében halállal büntetik mindazokat, akik az állami, társadalmi rend felborítása ellen törekednek, vagy ezeket megsemmisíteni akarják, továbbá azokat, akik egy társadalmi osztály uralmát akarják bevezetni, ezeknek tervezetében résztvesznek vagy azokat előmozdítják, felbujtanak vagy segédkeznek. A statáriális bíróság az illető egyén vagy egyének elfogatása után

azonnal ítélik és két órán belül végrehajtják a halálos ítéletet.

Vakmerő álarcos rablók sortűz alá vettek egy regáti községet

A faluban félreverték a harangokat — Egy halott és tízenkét sebesült maradt a helyszínen — Az álarcos banditák elmenekültek

Bucurestiből jelentik: Vakmerő álarcos rablók garázdálkodtak ma délelőtt a bolgár határ mentén fekvő Ciufuc községben. Délelőtt 10 óra tájban a faluba benyomult körülbelül negyven álarcos rabló, gépfegyverek és katonai fegyverekkel felszerelve s az uccában mindenki arra kényszerítettek, hogy házába bevonuljon. Az álarcos rablók közül többen behatoltak a házakba és az értékesebb ruhaneműket, élelmet és pénzt elvitték és a házbelieket megkötözték.

Karait Alexandru bírót a rablók, miután megkötözték, kínzni kezdték, mire a bíró torkaszakadtából ordítani kezdett segítség után. A bíró

szomszédságában lakó harangozó óvatosan a templomhoz közeledett, felmászott a toronyba és félreverte a harangot. A mezőn tortózkodó lakosság ásóval és kapával felfegyverkezve a falu felé közeledett. Az álarcos rablók ezt észrevették és sortűz alá vették a közeledőket, majd futásnak eredve, elhagyták a falut. A sortűz következtében négy halott és 12 súlyos sebesült maradt a helyszínen. A vakmerő rablótámadásról azonnal jelentést tettek a csendőrségnek, mely a délutáni órákban valószínűleg hajtóvadászatot rendezett a titokzatos álarcos rablók után, de nem tudtak nyomukra akadni.

Borzalmas vasúti katasztrófa Ploesti mellett

Két petróleumszállító vonat egymásba rohant — Több vagon kigyulladt — Eddig öt vasutas holttestét szedték ki a romok közül

Bucurestiből jelentik: Ploesti és Slobozia között ma borzalmas vonatszerencsétlenség történt. Két petróleumszállító vonat teljes menetsebességgel egymásnak rohant. Az ütközés ereje szörnyű volt. A kocsik egymásba furdódtak és mindkét vonaton több vagon kigyulladt.

A petroleum kiváló égőanyag, bizonyult és a tűz még növelte a szerencsétlenség arányait. Öt vasutas holttestét már eddig megtalálták a romok között, de valószínűleg az áldozatok száma még emelkedni fog. A helyszínre segélyvonatot küldtek, a mentési munkálatok most folynak.

A Nautilus-expedíció kudarca

Wilkins kapitány elsüllyeszti a tengeralattjárót — A Nautilus megérkezett Bergenbe

Bergenből jelentik: A Nautilus expedíciója véget ért. A tengeralattjáró nem tudta elérni célját, amennyiben nem sikerült áthatolnia a sarkvidék jégfalán. A Nautilus és személyzete ma Bergenbe érkezett, ahol Wilkins kapitány első dolga az volt, hogy az expedíció hajó személyzetét

kifizesse. Az expedíció tagjai ezután szerteszéledtek. Wilkins még néhány napig Bergenben marad, hogy az északsarki expedíció anyagi részét likvidálja. Hír szerint Wilkins kapitány terve az, hogy a tengeralattjárót százötven méternyire a partoktól elsüllyeszse.

Az elegáns világba
Gladys a legjobb márka
Ha Gladys cipőkrémet használja
Cipője a kritikát kiállja.

— A lippai sportklub táncestélye. Nagysikerű táncestélyt rendezett tegnap este a lippai sportklub. A Central-szálló nagytermét már este kilenc órakor megtöltötte Lippa és Radna előkelő közönsége. Az estélyen megjelent hölgyek névsora: Dr. Radnai Ödönne, dr. Baar Tiborné, Faragó Henrikné, Fried Aladárné, Tomsa Sándorné, Schultz Sándorné, Viktor Lajosné, Tiegermann Mórné, Weisz Sándorné, Hagyó Józsefné, Weisz Miksáné, Molnár Lászlóné, Ghinchici Györgyné, H. Mindl Józsefné, Japport Ignác, Ladányi Lászlóné, Graváth Jánosné, Jakovsky Mihályné. Leányok: Králik Ica Temesvár, Dóczy Etus Temesvár, Viktor, Malika, Banoh Irén, Mihályi Duci, Pollák Rózi, Hagyó Baba, Weisz Anca, Graváth Margit, Salpéter Etus, Liptai Jankuci, Ladányi Józsi, Schönbauer Mici, Tamsa Olympia, Molnár Piri és Pöre és még sokan. A mulatság kitűnő hangulatban egészen a reggeli órákig tartott.

— Orvosi hírek. Dr. Pescariu, a kórház belgyógyász-főorvosa hazaérkezett és megkezdte rendeléseit Str. Crisag (Karolina) n. 10. sz. alatt. Dr. Lukács Jenő főorvos újból rendel.

— Számos női bajnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Az „Izbanda” hadirokkantak és özvegyek aradi ifjúságának hivatalos közleménye. Az egyesület ezúttal értesíti mindazon tagjait, akik az agrártörvény alapján eddig még nem kaptak földet, de utólag a kimutatásba fel lettek véve, hogy érdekükben az agrártanácsos eljárást Bucur restiben és hogy az illetékes minisztériumban sikerült elintéznie, hogy a csálai erdő mellett elterülő rezerva föld kiosztásra kerüljön. Ugyanakkor felkérjük azokat, akik a tagsági díjjal hátralekban vannak, hogy az egyesület hivatalos helyiségében: Bul. Reg. Ferdinand 26. szám alatt azt rendezni szíveskedjenek. Jelentkezzenek fontos ügyben azon rokkantak is, akik trafik-joggal rendelkeznek. Az elnökség,

SPORT KÖZLÖNY

Nagy meglepetést és gólzáport hozott az őszi bajnoki forduló első napja

A bajnokcsapat könnyű győzelemmel, a munkáscsapat gólzáporral győzött. Az Olimpia lélepte a favorit AAC-ot

Az első osztályú bajnoki mérkőzések vasárnapi fordulójára nagy meglepetést hozott. A nemzetközi bajnoki mérkőzéseken ragyogó formában szereplő AAC nagyon gyengén játszott és teljesen megérdemelt vereséget szenvedett a nagyszerűen küzdő Olimpiától. — Az AAC-nak mentségére legfeljebb az szolgálhat, hogy tartalék kapussal játszott, azonban ez az eredményen már semmit sem változtat.

A Gloria-CFR biztosan győzött, jóval gyengébb kvalitású ellenfele felett. A vasárnapi fordulóban jó hatást váltott ki az AMTE javuló formája. A munkás csapat a Tricolor ellen nagyon szép játékot produkált és gólzáporral győzött. Az ATE igen jó volt és az Unirea felett aratott győzelme egy pillanatig sem volt kétséges.

Olimpia - AAC 2:0 (1:0)

Nagy meglepetésre, de teljesen megérdemelten győzte le a micalacai együttes a favorit AAC csapatát. A mérkőzést a jobb formában levő Olimpia nyerte meg, mely a mérkőzés minden fázisában jobb, lelkesebb volt ellenfelénél.

A mérkőzés Olimpia támadással indul. A 12-ik percben Marcu hendszet vét, a tizenha-

toson Barbu II. lövi a büntetőt. Endrefi rosszul vetődik és a melléte álló Nagy gólt lö.

A második félidőben a 9-ik percben Mikóczy vét hendszet a tizenhatoson belül, amiből Varjasi II. beállítja a végeredményt. Burdán jól bíraskodott.

Gloria - Transylvania 3:0

A Transylvania bemutatkozása az első osztályban nagy vereséggel kezdődött. A bajnok csapat megérdemelt pompás győzelmet aratott. Góllövők: Tisza, Marianutz, Uncu. Bíró: Ciorogariu.

AMTE - Tricolor 10:1 (4:1)

Az AMTE pompás játékkal lepte meg híveit és megsemmisítő vereséget mért a Tricolor lélek nélkül játszó legénységére, bár a mérkőzés úgy indult, hogy a Tricolor meglepetést szerez. A 9. percben Greczinger az AMTE kapu felé szalad és a kiűtő kapus mellett megszerzi csapatának a vezetést.

A gólrá hatalmas AMTE iram a válasz. A 13. percben Pepoli kiegyenlít és a 35. percben Párducz a vezetést is megszerzi. A 40-ik percben Ökrös négyre szaporítja a gólok számát.

A szünet után az AMTE mindent elsőpről lendülettel fekszik a játékba és Pepoli (3), valamint Ökrös 2) góljaival beállítja a végeredményt. Bíró: Oravetz.

A román válogatott csapat pompás győzelmet aratott Nagyváradon Csehszlovákia válogatott csapata felett

Románia - Csehszlovákia 4:1 (2:1)
Bíró: Vasztilevics (Jugoszlávia)

Nagyváradról jelentik: Az Európai Kupáért folyó küzdelemben a román válogatott csapat vasárnap első ízben kapcsolódott be. A román válogatott csapat teljes mértékben megfelelt a hozzáfűzött reményeknek és a félelmetes hírű cseh válogatott legénységét meglepően pompás játékkal győzte le. A nagyszerű győzelem kivívásában a válogatott csapat minden játékosa egyformán osztozott. A határtalan lelkesedés szinte elsöpörte a nagy hírű cseh legénység technikai fölényét.

A mérkőzés nagyiramu román támadással kezdődik, melynek már a 19. percben eredménye van. Eisenbeisser hosszú labdát ad Kocsisnak, ez Stanciuhoz passzol, aki mellé beviszi a labdát a hálóba. A román csapat továbbra is frontban marad és szebbnél-szebb támadásokkal ostromolják a cseh kaput. A 27. percben Glanczmann szökteti Kocsist, aki tiszta helyzetből gondolkodás nélkül berugja a második gólt. (2:1.)

A második gól felvillanyozza a cseh csapatot is és a halásor támogatása mellett lassan felnyomulnak. A 33. percben Stefil hosszú labdájával Nedly kiszökik és a kórner-vonalról pontosan ad be Millanekhez, aki röszttel véghetetlen gólt lö. Utána pár percnél mezőny játék következik, majd a bíró sipja a félidő végét jelzi.

A második félidőben a román csapat kezd. Az első percben a labda Kovácsához kerül, aki a jól helyezkedő Glanczmannhoz passzol. Glanczmann a tizenhatos sarkáról élesen lö kapura, de a kapus kiüti a labdát, mely Glanczmann előtt esik le. Glanczmann ismét lö és a labda most már a hálóban köt ki. (3:1.) Kezdet után a labda ismét Glanczmannhoz kerül, ez Kocsisnak adja, aki fejével a kapuba viszi. A mérkőzés ezután sokat veszít az iramból. A román csapata erősen lefékez, viszont a csehek lélek nélkül játszanak. A mérkőzés után a lelkes közönség a győztes csapatot a vállain vitte az öltözőkig.

A magyar profi válogatott szemkápráztató játékkal győzte a cseh profi válogatott felett

A magyar csapat döntő fölénye már az első félidőben kidomborodott — A cseh profiknak csak Planicska kapus önfeláldozó védése mentette meg a nagyobb arányú vereségtől — Magyarország - Csehszlovákia 3:0 (3:0)

Budapestről jelentik: A két ország reprezent. csapatainak küzdelme 25.000 főnyi közönség előtt játszódott le és nagy magyar győzelmet eredményezett. A magyar csapat szemkápráztató játékával a legvérmesebb reményeket is felülmulaszt. Különösen a halásor brillírozott és sziklaszilárdan verte vissza a cseh próbálgatásokat.

A játék erős magyar támadással indul, a 2. percben már Hires nagy helyzetből küldött hatalmas bombáját a kapus csak kórnerre tudja tolni. A 11. percben a magyar csatársor szédületes tempót diktál. Turai nagyszerűen táai Hireshez, aki villámgyorsan szöguld végig a szélen, de gyönyörű beadását Planicska Kalmár feje fölött kiűzi. A labda Turai elé esik

aki fordulásból éles sarok-gólt lö.

Az első gól után a tribün örömmámorban ujong. 25.000 torok tomboló biztatásba kezd. Tempó Magyarország! A magyar csapat most már feltartóztatlan. A 15. percben Sárosi szökteti Turait, ez centeréz Kalmárnak, aki a jó helyzetben álló Avarnak ad le. Avar még vagy három lépést szalad a labdával, majd védhetetlenül a cseh kapu balsarkába küldi. A 32. percben Burger faultolja Hireset, a büntető rugást Lázár iveli a kapu elé s Kalmár bombája beállítja a végeredményt.

A szünet után a magyar csapat kissé nyugelmesen játszik, biztos fölénye tudatában nem gólrá törekszik, hanem rég látott gyönyörű iskolajátékot produkál. De így is nagyon

OLVAS ÖN?

KERPEL - n. 61 40 lejes havi díjért az összes újdonságokat olvashatja!!!

sok meleg helyzetet teremt a cseh kapu előtt, melyet a katasztrófális vereségtől Planicska kapus önfeláldozó játéka ment meg. A mérkőzést dr. Bauwens (Németország) kifogástalanul vezette.

Aradi eredmények:

Banatul II.—AMTE II. District-díj 5:2 (2:2.)

Gloria II.—Transylvania II. District-díj 5:2 (2:2.) Bíró: Prosopie. Góllövők: Reinhardt, Blaskovits, Bugariu, Siaraila, Turz.

ATE II.—Unirea II. District-díj 2:1 (1:0.)

AAC II.—Hakoah II. District-díj 8:2 (4:2.)

Gloria ifj.—Transylvania ifj. bajnoki 6:0 (3:0.) Bíró: Olariu. Góllövők: Bosnyák 2, Csomor 1, Santan 1, Faur 2.

AMTE—Tricolor ifj. bajnoki I. oszt. 3:2 (2:2.) Bíró: Payer. Góllövők: Medves (2), Szurdi (1), ill. (öngól), Argvelán (1.)

Unirea ifj.—ATE ifj. bajnoki I. oszt. Bíró: Chiral 3:1 (2:0.)

Olimpia ifj.—AAC ifj. bajnoki I. osztály 3:0 (1:0.)

Hakoah törpe—Vulturul törpe 4:1 (2:0.)

Hakoah—Victoria II. oszt. bajnoki. Bíró: Braun.

Juventus—RAC (Pécska) II. oszt. bajnoki 6:1 (3:0.) Bíró: Fock.

Solmi—AVMSE (Pinoérek) II. oszt. bajnoki 2:0 (1:0.) Bíró: Höhn.

Intelegerea—Vulturul II. oszt. bajnoki 3:3 (3:1.) Bíró: Polareczky.

Temesvári eredmények:

TMTE—TAC 1:0 (0:0.)

Kinizsi—Banatul 3:2 (2:2.)

UDR—Rapid 2:1 (1:1.)

ILSA—Kadima 6:1 (3:0.)

Bucuresti-i eredmény:

Bucuresti—Ploesti 1:0 (0:0.)

Darányi Kálmán világrekordot javított a MAC nemzetközi atlétikai versenyén

Budapestről jelentik: A MAC nemzetközi atlétikai versenyén Darányi dr. a kétkézes súlydobásban 28.67 méteres eredménnyel javította saját világrekordját. A súlydobásban Douda (cseh) 15.87 méteres eredménnyel legyőzte Darányi dr.-t, aki 15.43 métert dobott, mindkét versenyző eredménye cseh, illetve magyar országos rekord. A diszkoszvetésben Donogán 47.96 métert dobott, amely eredmény országos rekord. Második Remetz 47.82 métert.

Aradi tennisezők nagy sikere Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Somogyi Klára és Aszlán Baba két tehetséges hölgyversenyző nagy sikerrel szerepelnek a bucuresti-i tennisbajnokságban.

A vasárnapi nap folyamán megtartott versenyeken Somogyi Klára legyőzte Schlosser-nét, a román bajnoknőt 2:6, 6:4, 6:3 arányban.

Aszlán Baba pedig Baracesteant győzte le 6:3, 6:3 arányban.

Az AAC atlétái nagyszerűen szerepeltek a bucuresti-i atlétikai versenyen

Bucurestiből jelentik: A vasárnap Bucurestiben megtartott országos atlétikai bajnokságokon az AAC két versenyzője, Fritz és Haveletz is indult s mindketten nagyszerűen szerepeltek. Fritz a súlydobásban lett első 14.44 m. dobással, míg Haveletz megnyerte a diszkoszvetést 42.48 m. eredménnyel, míg a kétkézes diszkoszvetésben 72.47 méteres eredménnyel új országos rekordot állított fel.

Arad egy világszenzáció közép- pontjában

Itt a tettes, hol a tettes? — Két fiatal német
vándor utja a merényleten és Aradon ke-
resztül Bucuresti-ig — Argetoianu telefonon érdeklődött a két
aradi „pokolgépes” leől

A szombati este Nagylak határában el-
fogott állítólagos „biatorbágyi merénylőket” a
szombatról vasárnapra virradó éjjel szállították
be az aradi csendőrségre. A „merénylőket” va-
sárnap reggel hallgatták ki, mikor is kiderült,
hogy jámbor világcsavargók, akik a biatorbá-
gyi merénylet potyautasaiként kerültek be a vi-
lágsajtóba és a világszenzációkat szerterőpítő
rádiók mikrofonjába.

Hipner Pülöp és Sommerfeld Vilmos derüs
jókedvvel fogadják a köröttük hullámzó ese-
mények és fogalmuk sincs arról, hogy az ösz-
szes európai sajtó és a rádió már napokkal ez-
előtt elkönyvelte őket, mint a biatorbágyi tette-
seket. Egy csöppet sincsenek megsértődve,
hogy a csendőrök elfogták őket és gyalog hoz-
ták be Aradra. Sőt. Nagyon hálásak, mert már
éppen nem volt betevő falatjuk és egy krajcár-
juk sem abból a „nagy mennyiségű” pénzből, a
mit náluk „találtak” elfogatásukkor.

Fogalmuk sincs többek között arról sem,
hogy Argetoianu belügyminiszter vasárnap dél-
előtt Bucurestiben saját kezével vette fel a te-
lefonkagylót és érdeklődött a „merénylőkről”
az aradi rendőrségen. Detesan komiszárnál.
Persze itt megnyugatták a kegyelmes urat,
hogy nincs baj, csak két ártatlan globetrottert
fogtak a nagylaki határon, kik munkát keresni
jöttek Erdélybe, illetve Brassóba. Két hete in-
dultak el Budapestről, utközben találkoztak ka-
kastollas csendőrökkel, de ezek nem törődtek
velük, mert ekkor még nem hangzott szerte a
nagyvilágba a biatorbágyi pokolgép fűlsiketiő
robbanása. Amint a vallomásukból kivehető, a
merényletkor Szegeden voltak s minthogy mun-
kát itt nem kaptak, nekilódították lábukat az
országutnak, a reménynek egy halvány suga-
rával, hogy talán Romániában, a szászok kö-
zött majd csak kapnak valami munkát.

A két vándor békésen halad az ország-
uton... Közben 19 halott felett énekelnek rek-
viemet a budai Vérmezőn; az európai rendőrség
lázasan nyomoz a tettesek után. Mindenki gya-
nus, aki él és aki a merénylet órájában nem
tartózkodott valami olyan helyen, ahol leg-
alább két kevésbé gyanus egyénnel tudja ali-
bijét igazolni.

A vándorok lassan haladnak előre...
Pénzüik nincs, mégis nótázó jókedvvel, tipí-
kusan két német szemekkel tekintenek a román
határ felé. Közben a szegedi rendőrfőkapitány-

Pangratti volt miniszter tragikus halála

Kinyitott a lift ajtaja és lezuhant a mélységbe.

Bucurestiből jelentik: Tegnap délután
tragikus körülmények között elhunyt Emil Pan-
gratti volt miniszter, az építészeti főiskola ta-
nára. Emil Pangratti tegnap délután 5 órakor
ugyanis amikor emeleti lakásából távozni akart, a
lift ajtájához lépett. A tanár erősen rövidlátó volt
és amikor kinyitotta a lift ajtáját, azt hitte, hogy
a felvonó ezen az emeleten van, tehát előre lépett.
Valóban azonban a lift a földszinten volt és az al-
tó azért nyitott ki, mert zárja történetesen el volt
romolva. Pangratti tanár tehát a mélybe zuhant
és oly szerencsétlenül esett, hogy azonnal meg-
halt. Holttestére a házmeister akadt rá. A vizsgá-
lat megállapította, hogy hátgerincén szenvedett
súlyos sérüléseket és hogy tizenkétféternyi ma-
gasságból esett le.

Érdekes megemlíteni, hogy egy évvel ezelőtt
majdnem hasonló szerencsétlenség történt vele. A
lift ajtaja akkor is el volt romolva és a tanár, aki
már akkor is rövidlátó volt, kinyitotta annak ajtá-
ját és csaknem lezuhant, amikor egy kis gyer-
mek figyelmeztette arra, hogy a lift nincs fönt az
emeleten. A lift kezelőjét akkor elbocsátották, de
nyilvánzik, hogy most is épp oly hanyagul volt a
lift kezelve, mint annakidején.

ság dringend telefonoz Budapestre: néhány
nappal ezelőtt gyanus alakok voltak a város-
ban, németül beszéltek, egyik Hipner Pülöp ber-
lini vasesztergályos, a másik Sommerfeld Vil-
mos kölni elektrotechnikus, nagyon sok pénzük
volt, hirtelen eltűntek, nagyon gyanus, gyanus
... Ők követték el a biatorbágyi merényletet.

Budapest azonnal intézkedik: Nyomban el-
kell a tetteseket fogni. Egészen biztosan ők vol-
tak. Táviratok röpködnek a dróthuzalokon, a
rádió minden órában újabb részleteket talál fel
az előfizetőinek. A napisajtó másnap kolumnás
cikkeket közöl: Megvannak a tettesek, két né-
met, egyik elektrotechnikus, Románia felé
szöktek Szegedről, rengeteg pénz van náluk,
biztos a csekétől kapták. Vérdíj. Oh azok a tet-
tesek...

A két vándor fáradtan közelg a határhoz...
Az aradi csendőrség táviratot kap a ma-
gyar hatóságoktól: Már Nagylakon van a tet-
tes, csak el kell fogni. A budapesti sajtó már
gyenge hangon, de még foglalkozik Leimik ne-
vével; majd új nevek vetődnek fel, de ezeket
most dobják. Minden szem Nagylak felé néz és
Aradra. Százmillió szempár, kíváncsi, izga-
tottan, vegyes érzelmekkel és aggodva tekint
Arad felé.

Már Egresen érik a szenzáció. Fringer Béla
földbirtokos csütörtök éjjel nagyon nyugtala-
nul aludt. Reggel kiment vadászni és furcsa vi-
ziói voltak. Két marcona alak futott előtte, kik,
mikor utánuk kiáltott, vész hangon vissza-
szóltak:

— Ha kedves az életed, hallgass!
A földbirtokos agyában átvillant valami. „A
merénylők”. Szemei előtt nagy számok vibrál-
tak: Ötven ezer pengő! Jutalom! Elkezdett lö-
völdözni, kiabálni: Fogják meg, ők azok a me-
renylők! Azonnal telefonoz:

— Halló! Budapest! Itt Fringer földbír-
tokos, elfogtam a merénylőket, de megszöktek
Nagylak felé! A jutalomra feltétlenül számítok.
Szenzáció! Szenzáció!

A budapesti rendőrfőkapitányságon nagy
izgalom. Egymást érik a rendkívüli kiadások.
A rádió szerterőpíti a világba a hírt. A távira-
tok özöneit küldik szét.

A nagylaki román határra megérkezik
egy távirat. A csendőrség alamiroz. Minden
ember ki a határra. Nagy vadászat lesz, nemes
vadakra.

Estére két fiatal német vándort elfognak.
Személyleírás pontosan klappol. A nevek
ugyanazok. Csak pénz nincs, meg revolver.
Biztosan elrejtették. Biztosan ők azok. A nagy-
laki csendőrség telefonja percenként berreg. El-
fogták a pokolgépes merénylőket! Világszen-
záció!

A merénylőket behozzák Aradra. Argeto-
ianu telefonoz. Intézkedik, hogy a „tetteseket”
azonnal szállítsák Bucurestibe. A „merénylők”
vallanak. Nem tudnak az árvaik semmiről. Egy
kis munkáért jöttek, csak annyiért, hogy éhen
ne haljanak. Talán a szászoknál. Brassóban
kaptak volna valami munkát. Az aradi rendőrsé-
gen hálás szívvel köszönik meg az ebédet.
Délután gyorsvonattal mennek Bucurestibe. De
már kevésbé szigorúan őrzik. Nagyon kedves
fiúk. Tudják, hogy utlevél nélkül nem szabad
idegenbe menni, de nekik nincs utlevelük, pénz-
ük sincs. Az egyik mondja is:

— Ezért nagyon meg fognak büntetni. De se-
baj. Biatorbágy? Arról most hal-
lottak először. Szörnyű rémtett...

Ők is meg vannak rendülve. Nagyon saj-
nálják, de ők nem is tudják, hogy hol is van
az a Biatorbágy.

A szenzáció Aradon elült. Az emberek egy
része dühös, mert beugrott. Talán igaza is
van. Holnap ismét felkél a nap...

Berey Géza.

AZ UJSÁG
folytatólagosan közli a legizgal-
masabb amerikai regényt:
AL CAPONE VALLOMÁSAIT.
AZ UJSÁG
minden tözsdében és hírlapárusi-
tóbhelyen kapható. Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér
vasárnap 32 fillér

Aradvármegyei tűzoltók vándordíj-versenye Ujaradon

Sikerült szövetségi vándordíjverseny. — Vá-
lasztmányi és évi rendes közgyűlés.

Aradváros és Aradvármegye Tűzoltószö-
vetsége vasárnap bonyolította le Ujaradon
nagyszabású vándordíjversenyét és ott tartot-
ta meg választmányi és évi rendes közgyűlé-
sét. A mozgalmas tűzoltó-nap eseményeiről az
alábbiakban emlékezzünk meg:

Reggel 7 óra után megalakult a zsűri,
majd a vándordíjversenyre jelentkezett testü-
letek sorsot húztak s ezzel megkezdődött a
verseny. Minden vezénylő a feladatot írásban
kapta meg és azt öt percen belül köteles volt
megoldani. A tűzoltósági mászótoronyról a
kisszentmiklósi tűzoltók jelképes támadást, a
glogováciak önkéntes, a pankotai butorgyári
tűzoltók kettős támadási feladatot oldottak
meg. A gyoroki tűzoltók a Calea Banatului 25.
számu ház udvarán egy jelképes szalmatüzet
támadtak meg. Az ezt követő harmadik fel-
adatul a világosi, borosjenői és szépfalvai ön-
kéntes tűzoltók az uradalmi sörgyár épületeinél
végeztek támadási gyakorlatot. Mig a pankotai
önkéntes tűzoltók egy kombinált támadást
és védelmi feladatot a Calea Banatului 8. szá-
mu ház emeletén hajtották végre.

Kévéssel 11 óra előtt a község főuccáját
rengeteg ember lepte el, mert híre járt, hogy
nagyobbszabású tűzoltógyakorlat lesz. Mikor a
vendég tűzoltók nagy tömege megállt a Kom-
pasz-féle házánál, Záray Jenő vármegyei tűz-
rendészeti felügyelő riasztotta a készülséget,
mely pár pillanat alatt megjelent és a kapott
parancs alapján hozzáfogott a feladat megol-
dásához. Az ujaradi tűzoltók Lambert Miklós
alparancsnok ügyes vezetésével motor-, moz-
donv- és kocsifecskendővel, mechanikus és
dugólétrákkal támadást és védelmet mutattak
be, amely idő alatt az aradi Textilgyári tűzol-
tók szakasza behatolt gázmaszkokkal és lég-
zőkészülékekkel az üzlethelyiségbe és nagy
szakértelemmel életmentési gyakorlatot végez-
tek. Az egész szerezést végignézték többek kö-
zött: dr. Lázár Ágoston subprefektus, tűzoltó-
szövetségi elnök, Schiffmann textilgyári igaz-
gató, dr. Hemmen János ujaradi tűzoltósági
elnök, dr. Cotioiu Romulus szövetségi alelnök,
Ratiu Sándor főjegyző, a községi előjáróság
és még igen sokan a község vezető egyéni-
ségei közül.

A végrehajtás teljesen precíz és igen nivós
volt. Délután 2 órakor a tűzoltószövetség vá-
lasztmányi, majd utána évi rendes közgyűlést
tartott. Dr. Laza Romulus ügyvezető alelnök a
szövetség öt éves fenállása alkalmából rövid
visszatekintést tett s örömmel állapította meg
az intenzív munkát, mintaszerű működést,
melyben legnagyobb érdeme van Záray Jenő
megyei inspektornak és Grecsner Károly tit-
kárnak. Szarka László pénztáros jelentése után
kihirdetést nyert a zsűri határozata, mely sze-
rint az I-ső díjat (a szövetség vándordíját) a
schöndorfi, a II-ik díjat (Andrényi Lajos báró
vándordíját) a pankotai önkéntes és a III-ik
díjat (Hunyady gróf vándordíját) a kisszent-
miklósi tűzoltóság nyerte el. A világosi és a
gyoroki tűzoltóság diszoklevelet kapott. A jó-
vő évi verseny és közgyűlés Pankotán lesz,
ahova a szövetséget meghívják.

Akinek a gyomra fáj, vagy bél-működése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

A Resica részvényeinek sorsa

A Creditanstalt eladja Resica-részvényeit.

A wieni Creditanstalt tárcájában levő osztrák-magyar államvasuti (Steg) részvények értékesítésére különböző tárgyalásokat folytatott le a Creditanstalt vezetősége.

A Creditanstalt válsága után a Steg-részvények egy svájci holding-társaság kezébe kerültek, amelynél a Creditanstalt alapító és fő-részvényes volt. Ez a holding-társaság több ajánlatot kapott a Steg-részvények megvásárlására. Az egyik ajánlat szerint egy angol tőkecsoport, amelynél a Herbert Waag & Co. s a Wickers Ltd. is érdekelve van, a Steg részvénymajoritását akarja megvásárolni és ilymódon akar hozzájutni a Steg érdekeltségébe tartozó vállalati részvényekhez, többek között a Resicához is. Egy második csoport — amelynél angol és román tőkések vannak érdekelve — a Steg egyes vállalatainak, de főleg a Resica részvénymajoritásának megvételére tett ajánlatot.

A Creditanstalt vezetősége mindkét csoporttal felvette a tárgyalásokat, amelyek a befejezéshez közelednek. Bécsi tőzsdei körökben nagy érdeklődéssel tekintenek ezen tárgyalások elé, amelyeknek perfektuálásával eldőlt a Resica sorsa is.

Szüreti mulatság a Mossóczy-telepen

Az aradi Katolikus Legényegylet cserkészcsapatának jól sikerült műsoros estéje.

Lelkes hangulat uralkodott vasárnap este a Mossóczy-telepi Katolikus Kör tágas kerthelyiségében. Az aradi Katolikus Legényegylet cserkészcsapata nagyszerűen sikerült szüreti mulatságot rendezett a kerthelyiségben, mely a kora délutáni órákból az éjfél órákba nyúlt át. Izlésesen terített asztalok, meleg ételek és kitűnő must várta a vendégeket, az erre az alkalomra szépen feldiszitett kerthelyiségben. A mulatni vágyó közönség olyan nagy számban jelent meg a szüreti mulatságon, hogy a kerthelyiség szűknek bizonyult befogadásukra. Aradról is számosan mentek ki a cserkészifjak mulatságára és a késő éjjeli órákig táncoltak a divatos táncokat magyarruhás lányok, legények, cserkészifjak járták a csárdást, sarbat, palotást a kerthelyiség tisztán.

A szüreti mulatságot ötletes és ügyesen összeállított műsor vezette be, mely felköszöntővel kezdődött: Balasa Szilárd előadásában. Utána Bugyi László kitűnő humorérzékkel adta elő a „Jóska bácsi csörkész lőtt” című monológot. Kis testvérek: „A gözben” című jelenettel, Fehér Béla és Karakai II. a „Kecskés” bohózatban szerepeltek ügyesen, majd Hári Lajos különböző vicceket adott elő. Két magyarruhás, fürgé táncos pár tűzes toborzót járt el a műsor befejezése-képpen: Kovács Eszti, Hoffmann Ilonka, Richter Péter és Erbesz Kern Béla, akiket Ujhelyi Ferenc tanított be a szép figurákra. A toborzót este vacsoraidő alatt közkívánatra meg kellett ismételni. A műsor keretében még a Katolikus Legényegylet dalárdája magyar népdalokat adott elő szép sikerrel.

A katolikus cserkészek kedélyes szüreti mulatságának kiemelkedő pontja volt a szőlőlopás, melyet vidám kacagás, kitörő jókedv kísért. A legügyesebb tolvajt és a legjobb csőzt értékes díjjal tüntették ki. A szüreti mulatság alatt vették át Richter Péter, Bugyi László, Márkus Béla és Hári Lajos cserkészkitüntetésüket. A szépen sikerült szüreti mulatság rendezéséért Szócs Diák hittanár-cserkészparancsnokot és Horváth Miklós hittanárt illeti elismerés. A mulatság éjszaka a legjobb hangulatban ért véget.

Pervesztes lett a város egyik tisztviselőjével szemben

A Semmitőszék döntése — 52 tisztviselő perének sorsa — Mi a város érdeke? — Kiegyezés, vagy pereskedés

Aradváros tisztviselői — mint ismeretes — perrel támadták meg a várost. A perben a Titulescu-féle pótlék és az előléptetések alkal-mával elmaradt és a tisztviselők részére esedékes fizetési különbségek megítélését kérték a várostól, amelyet már eddig két fórumnál meg is nyertek.

Annál érthetőbb feltűnést keltett az Aradi Közlöny vasárnapi cikke, melyben Raicu Aurel dr. tárgyalásáról számoltunk be, amelynek során, a város vezetőségének és pereskedő tisztviselőknek békés uton történő kiegyezésére vonatkozólag oly értelmű kijelentések hangzottak el, hogy a Titulescu-féle pótlékot a Semmitőszék nem ítélt meg s a város jelenlegi vezetősége helyrehozhatatlan könnyelműséget követ el, amikor maga jár közbe a tárgyalások elhalasztása érdekében, azaz semmi körülmények között sem szabad a pert békés uton elintézni és befejezni és a tisztviselőkkel kiegyezni.

Érdekes fordulatot jelent most az a hirdetés, amely ma érkezett Aradra s amely a Semmitőszék első ítéletéről számol be, amely kedvező a — tisztviselő javára, aki perrel támadta meg a várost. Mint emlékeztetés, a város ellen keresetet adott be Mosorca Bozsidár a városi közüzemek hivatalfőnöke. Mosorca mellé váratlanul egy másik főnököt nevezett ki a város vezetősége, majd Mosorcat elhelyezték a közüzemektől és kisebb ügykörű beosztást adtak részére.

A volt hivatalfőnök ekkor keresetet adott be a város ellen, amelyben jogaiba való visszahelyezését kérte. A legfőbb Semmitőszék most tartotta meg ebben az ügyben végső fokon is a tárgyalást, amelyen Petrutiu Áron ügyvéd is résztvett. A Semmitőszék — melynek ítélete most jogerős — elrendelte Mosorcanak visszahelyezését hivatalfőnöki jogaiba s egyben megítélte számára azt a fizetési különbözetet is, amelyet a melléje kirendelt másik hivatalfőnök élvezett, ami két évre visszamenőleg 70 ezer lejt tesz ki. Ennyit kell tehát a városnak ennél az egy ügynél ráfizetni.

A tisztviselőkkel történő békés kiegyezésre vonatkozólag, a városi tisztviselők jogi képviselője, Gherman Dante dr. a következőket mondotta:

— Az elmúlt év folyamán 52 városi tisztviselő nevében adtam be keresetet a város ellen, az 1928-ban történt előléptetések elismerése és az ezzel járó illetékek kiutalása végett. A pert a Táblánál meg is nyertük, míg a Semmitőszéknél három ízben is igyekeztem letárgyalni, azonban nem került rá a sor. A legutóbbi, kívülről jött hozzászólásokra vonatko-

zólag, amelyek ellenzik a tervezett kiegyezést, csupán annyit mondhatok, hogy nagyon is kockázatos annak a kijelentése, hogy a pereket a tisztviselők „semmiesetre” sem nyerték meg. Eddig a nyertesek mi vagyunk s a Semmitőszék állásfoglalása, a Mosorca-ügy után most már aligha lehet kétséges.

Azt feleslegesnek is tartom ismételni, hogy az összes erdélyi városok és megyék — Aradváros kivételével — elismerték és megadták a tisztviselőknek járó ezen jogokat, pereskedés nélkül. Sőt maga Aradmegye is elismerte és megadta.

A kiegyezésről való lebeszélés már csak azért is kétélű dolog, mert míg az eddig pernyertes tisztviselők, egyezség folytán, megelégszenek követelésük egy bizonyos százalékaival és az összes perköltségeket is magukra vállalják, sőt a leredukált összeget a város hosszabb időn át esedékes évi részletekben is kifizethetné, ugy pernyerés esetén a város vezetőségének, illetve a polgárságnak egy összegben kell kifizetnie közel hat millió lejt. Egyezség esetén pedig 2—3 éven keresztül csupán 2—2 és fél millió lejt.

Ebből világosan meg lehet állapítani, mely esetben van jobban megvédve a város és a polgárság érdeke.

Veszedelemes betörő

Ulits Simon beismerte, hogy Aradon 18 betörést követett el.

Az aradi rendőrség — mint az Aradi Közlöny jelentette — letartóztatta Ulits Simont, aki több betörést követett el Aradon. Vele együtt letartóztatásba helyezték Péter Annát, a már hónapokkal ezelőtt kommunista-propagandáért letartóztatott Ulits Lázár vadházastársát is, aki a lopott holmik értékesítésében segédkezett Ulits Simonnak.

A vizsgálóbíró előtt Ulits beismerte, hogy nemcsak Aradon, hanem Brassóban, Szébenben, Medgyesen és Temesváron is követett el betöréseket. A rendőrség összeállítása szerint Aradon 18 helyen követett el betöréses-lopást. A lopott holmik egy részét megtalálták Ulits lakásán, ezeket szintén felvitték a vizsgálóbíróhoz. Kihallgatásuk után a vizsgálóbíró mindkettőjüket előzetes letartóztatásba helyezte.

Öngyilkosságot követett el egy önkéntes

A tisztiiskola hálótérképében mellbelötte magát és azonnal meghalt.

Bucurestből jelentik: Halálos végű öngyilkosság történt ma este a bucuresti-i első gyalogezrednél a tisztiiskolában, ahol egy Ungureanu György nevű önkéntes ma a kora esti órákban szolgálati fegyverével mellbelötte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosságot egy Ionescu nevű kollégája fedezte fel, aki ma este 8 óra tájban, mikor belépett a közös hálótérképbe, ott az egyik ágyon arccal lefelé fekve találta Ungureanút. Miután azt hitte, hogy alszik és a vacsorához akarta küldeni, hozzálépett, hogy felkeltse, azonban ekkor megdöbbenve látta, hogy szerencsétlen társa halott. Természetesen azonnal jelentést tett az esetről feletteseinek, akik közül Manculescu ezredes, a tisztiiskola parancsnoka és Radu Ionescu kapitány mentek be a hálótérképbe, ahol az öngyilkos önkéntes ágyán nagy vértócsában feküdt és melléből erősen szivárgott a vér. Megállapítást nyert, hogy az öngyilkosság körülbelül este fél nyolc óra tájban történt és a golyó a szerencsétlen ember mellén hatolva be a hátán jött ki és az ágyamellét a falba fúródott. Az öngyilkos Ungureanu egy jómodu bucuresti-i család gyermeke és az öngyilkosság híre az egész fővárosban nagy feltűnést keltett. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy mi készítette a fiatalembert végzetes tettének elkövetésére.

A feketegyarmati tűzkárosultak

Javára ujabban a következő adományok folytak be:

N. N.	100 L.
Rényi Miklós	50 L.
N. N.	100 L.
Berecz-család (Vadász)	500 L.
N. N.	100 L.
Dr. Parecz Béla	500 L.
Földes Soma	200 L.
Dr. Alexi Sándorné	100 L.
M. V.	40 L.
N. N.	100 L.
Nattland Bernát	200 L.

Összesen 1990 L.

Előző gyűjtés összege 9800 L.

A gyűjtés teljes eddigi összege 11.790 L.

A Magyar Párt vezetősége az adományozóknak úgy a maga, mint a tűzkárosultak nevében köszönetet mond és felkéri mindazokat, akik csak azt tehetik, hogy a nyomorgó családokon tőlük telhetően igyekezzenek a Magyar Párt irodájában Str. Romanului (v. Zrinyi-u 8.) sz. a befizetett adományaikkal segítségül lenni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A külügyminisztérium interveniál a német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetése érdekében A Népszövetség nem emelt kifogást a szerződés ellen

Bucurestiből jelentik: Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumból ma feltűnést keltő kérelem ment át a külügyminisztériumba. A szakminisztérium ugyanis arra kérte a külügyminisztériumot, hogy interveniáljon a német kormánynál a nemrégiben megkötött német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetése érdekében. Genfben ugyanis a népszövetségi tanácsülésen nem merült fel kifogás a szerződés tartalma ellen, tehát nem lehet semmi akadálya a szerződés életbeléptetésének.

A német-román kereskedelmi szerződést mint ismeretes — alig egy hónapja kötötték meg és az rendkívül nagy jelentőséggel bír Románia szempontjából, mivel megnyitotta a román gabona számára a német piacot. A szer-

ződés parafelelása után, annak életbeléptetését a Népszövetség véleményétől tetté függővé, vagyis a megállapodás az volt, hogy abban az esetben, ha a Népszövetség nem emelt kifogást a szerződés ellen, úgy az már a közeljövőben életbelép. Románia szempontjából most különösen azért bir nagy fontossággal a szerződés minél hamarabb életbeléptetése, mert azt remélik, hogy még az export részére hátralevő rövid idő alatt sikerül Németországba nagyobb gabonamennyiségeket kivinni.

A külügyminisztérium most jegyzéket intéz Németországhoz, amelyben arra kéri a birodalmi kormányt, hogy még november elsejéig ratifikálja és léptesse életbe a szerződést.

A romániai exportőrök magyarországi követeléseinek kiegyenlítése

Grigorcea budapesti román követ Intervenciója Walkó magyar külügyminiszternél

A kormány — mint ismeretes — utasítást adott a román követségnek, hogy a romániai exportőrök magyarországi követeléseinek kiegyenlítése, illetőleg az ezekhez szükséges devizák kiutalása érdekében interveniáljon a magyar kormánynál.

Megbízható helyről nyert értesüléseink szerint ez az intervenció megtörtént, amennyiben Grigorcea budapesti román meghatalmazott miniszter megjelent Walkó magyar külügyminiszternél és ebben az ügyben jegyzéket adott át. A magyar külügyminisztérium azonnal válaszolt a jegyzékre, amelyben a budapesti román követség kívánságainak elvben eleget tesz és a román követséget felkérte,

hogy a részleteket a Magyar Nemzeti Bank vezetőségével tárgyalja le.

A Magyar Nemzeti Bankkal lefolytatott tárgyalások során a budapesti román követség ígéretet kapott arra nézve, hogy a bankzárlatot megelőző követelések összegének kiegyenlítésére a Magyar Nemzeti Bank néhány napon belül kiutalja a devizát. Ugyancsak ígéretet kapott Grigorcea román követ arra is, hogy mindazon szállításokért, amelyek a román-magyar kereskedelmi szerződésben megállapított preferenciális kvóta keretein belül történtek, a devizaigényléseket a lehetőség szerint rövid időn belül teljesíteni fogja a Magyar Nemzeti Bank.

Ismét egy új monopólium

Monopolizálni akarják a cukrát is.

A kormány már régebben foglalkozik a cukranak, vagyis a szilvapálinkának monopolizálásával, azonban erről a tervről bővebb részletek eddig nem kerültek nyilvánosságra. Zamfir Bratescu pénzügyi államtitkár ma nyilatkozatot adott a sajtónak és a következőkben ismerteti a cukka-monopólium tervének kontúrjait:

— A cukka-monopólium — mondja az alminiszter — természetesen először is a termelők számára lesz előnyös, mivel biztosítja számukra azt, hogy teljes cukkakészletüket eladják azonnali fizetéssel és minden rizikó nélkül. Ezzel kiküszöbölődnek a közvetítők, akik ma minimális áron vásárolják össze a szilvát. A monopóli által a kistermelők anyagi helyzetének feljavítását kívánjuk elérni, amennyiben az állam sokkal magasabb árat fog fizetni a cukráért, mint amennyit a termelők azt jelenleg eladni tudják. A törvénytervezet szerint a cukka árát a termelők és az állam reprezentánsai közti egyezség szabja meg, a döntő szót pedig az állam mondja ki. A törvény jó intencióját bizonyítja az is, hogy a mennyiségre való tekintet nélkül a Monopolnak meg kell vásárolnia a teljes cukkatermést és csak azután láthatja el magát másféle pálinkaneműekkel. Az új szesz-törvény azonban nem oldhatná meg a kistermelők problémájának kérdését abban az esetben, ha nem gondoskodnánk a gyümölcs eladásának kérdéséről is. A közeljövőben tehát a kormány lépéseket kíván tenni ennek a fellendítésnek az érdekében is.

A cukka-monopólium terve egyelőre természetesen még csak körvonalaiban látható, azonban az már így is kétkedést kelthet az emberben. Kétkedést azíránt, hogy vajon a most annyira divatos monopolizálással meg lesz-e oldva a kérdés. Rá kell mutatnunk mindenekelőtt Bratescu alminiszter nyilatkozatának arra a részére, amelyben arról beszél, hogy a termelők készpénzben fogják megkapni a cukka árát és így tehát semmi rizikójuk sem lesz. A jelenlegi helyzetet és az eddigi ta-

pasztalafokat véve figyelembe, kétkednünk kell abban, hogy az állam tényleg mindig és minden esetben készpénzzel fog fizetni a termelőknek. Bizalmatlanoknak kell lennünk akkor, amikor a nyugdíjasok csak elkésve kapják járandóságukat, amikor az állami tisztviselők sem jutnak pontosan fizetéseikhez, amikor a szállítóknapok hónapokig kell várniuk jogos követeléseikre. Így tehát nem valószínű, hogy az államnak, amely mindezeknek a kötelezettségeknek csak nehezen tud eleget tenni, épp a cukkára legyen mindig és a szükséges időpontban elegendő pénze.

— Árlejtések az aradi városházán. Aradváros gazdasági hivatalában október hó 6-án több árlejtést tartott a város vezetősége a szükséges közmunkák elintézése ügyében. Délután tíz órakor került árlejtésre a Moise Nicoara iuliceum körül még elvégzésre váró aszfaltozási munkálatok bérlete 360.000 lej értékben. A pályázók az összeg 5 százalékát kötelesek előre letétbe helyezni. — Ugyancsak ebben az órában tartják meg a városi színház épületében még elvégzésre váró tatarozási munkálatokra vonatkozó árlejtést is (a Str. Colonel Pirici és a Piata Avram Iancu felé eső részeken), hasonló feltételek között. Október hó elsején másodikban tartja meg árlejtését a város gazdasági hivatala arra a mézsmennyiségre, amelyet a vízművek bocsájtanak áruba.

— A Consum új száma teljes terjedelmében közli a román-osztrák és a görög-román kereskedelmi egyezményt a megváltozott tarifákkal. A Consum tizenöt napos franciaországi tanulmányi utazásának részletes programja. A legújabb közmunka és közszállítási árlejtések, pénzügyi események, cégváltozások olvashatók a Consumban. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
felel.

A kék, ibolya- és téglaszínű száz lejes bankjegyek október elsején érvényüket veszítik

A Román Nemzeti Bank közli, hogy a kék, ibolya és téglaszínű 100 Lejes bankjegyek 1931. október 1-ével érvényüket veszítik.

A fenti bankjegyek forgalomból való visszavonására a Román Nemzeti Bank 1931. október 1-én tul hosszabbítást semmi körülmények között nem ad, tehát eddig az időpontig a fenti bankjegyek beváltandók.

NYILTTÁR.

E rovat alatt közöltetett nem vállalunk felelősséget

„ARADI KÖZLÖNY”

tekintetes Szerkesztőségének.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Folyó hó 17-iki lapszámukban „Törvénytelen faxák szedése miatt feljelentették az aradi Prefecturán a szentmártoni jegyzőt” címmel megjelent cikkükre vonatkozólag, kérem a következőknek 6. lapjukban való közlését:

A földbirtokosoknak, kiknek Magyarországon földjük van, éves határátlépesi igazolványra van szükségük. Ezen határátlépesi igazolványokat az előjáróság állítja ki és 1919. óta, amióta a határ fennáll úgy itt, mint a többi határmenti községekben, ahol határátlépesi igazolványokat kiállítottak, a kiállításért díj szedtetett be.

Folyó év január havában Oltner Antal és három birtokos társa a szentannai főszolgabírósnál a díjak szedéséért panaszt emelt. Tekintettel arra, hogy a főszolgabírósnak arra az álláspontra helyezkedett, hogy a határátlépesi igazolvány illetve könyvecskék kiállításáért díj nem szedhető, a könyvecskék kiállításáért díjat nem szedtem, mire még január hóban panasztevők panaszukat visszavonták. A szentannai főszolgabírósnak az aradi Prefectura rendeletének alapján felszólította nyilatkozattételre a községi tanácsot. Kívánja-e ellentét a fegyelmi vizsgálat megindítását? A képviselőtestület egyhangúlag kimondta, hogy a fegyelmi eljárás megindítását nem kívánja.

Tekintettel arra, hogy folyó év augusztus 1-jétől a községi jegyzők ismét állami tisztviselők lettek, a vármegyei Prefectura a községi tanács határozatának megsemmisítése mellett a fegyelmi eljárás megindítását elrendelte és ennek során a fegyelmi bizottság előtt ma is igazolom, hogy a határátlépesi könyvecskék kiállításáért én sem vettem több díjat mint elődeim.

Fentiek szíves közlését kérve, maradok

teljes tisztelettel:

Sánmárton, 1931. szeptember hó 20-án.

Margold Lajos,
jegyző.

Özv. Földes Gyuláné szül. Komjáthi Rózi mint neje és alulírott gyászoló család, fájdalomtól megtört szívvel, de a Mindenható kifizetése hétfelen akaratába meggyugodva jelentjük, hogy a legjobb gyermek, férj, testvér, rokon és jóbarát

Földes Gyula

a König és Lázár cég tisztviselője

rövid szenvedés után e hó 20-án életének 45-ik és boldog házasságának 11-ik évében csendesen elhunyt.

A megboldogult földi maradványait e hó 22-én délelőtt 11 órakor fogjuk az aradi izr. temető halottasházából örök nyugalomra helyezni.

Drága emlékeit szívünkben örökre megőrizzük!

Özv. Goldmann Lászlóné szül. Lichtenstein Eleonora édesanyja. Rosenberger Samu szül. Goldmann Blanca, Földes Aladár testvérei. Rosenberger Samu és családja, Földes Aladárné szül. Rónai Irma, özv. Nagy Kálmánné, Turay János és családja, Rácz Jenő és családja (Sibiu), özv. Komjáthi Istvánné és családja, sógorai és sógornói.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden mennyi-
ségben **vásárolók**

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-ucca 22.

Táviratcím: ELEKBESÉN.

Telefonszám: Budapest 921-12.

HÁZASSÁG.

SZERÉNYIGÉNYŰ keresztény árva-
leány ötvenhat hold földbirtokkal, házzal,
férjhezmenne. Fényképe, címe **NAGY**
JENŐNÉL, Budapest, Rákóczi-ut 57en-
hét/B. 8054

KELLEMESE megjelenésű urileány más-
félmillió lejt meghaladó hozománnyal
férjhezmenne. Megbízottja: **NAGY JENŐ**,
Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/B. 8054

ALKALMAZÁS.

ÜGYES tanulóleányok felvételnek Maltry
női szabó szalon, v. Tabajdy-u. 4. 8171

LAKÁS.

EGY 4 szobás lakás hozzátartozó mel-
lékhelyiségekkel, 4 holdas kerttel és
tívegházzal, kiadó. Bővebbet a leány-
tanítóképzőben, Bulev. Dragalina No. 7.
alatt. 3175

ERKELYES modern négyszobás és mo-
dern háromszobás lakások kiadók. Bul.
Carol 70. 8132

MAGANHÁZAT október 1-re bérbe ke-
resek. Címeket az Aradi Közlöny ki-
adójába kérek. 200

EGY, ESETLEG KÉT különbejáratu bu-
torozott szoba direkt fürdőszobával, ele-
gáns, garantált tiszta, esetleg teljes el-
látással, október 1-re olgón kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 400

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó.
Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-
mesternél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás,
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen
közeliében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MÉNESI HEGYBOROK, saját termés,
10-től 20 lejtig, 5 literől árkedvezmény,
volt Dobó-ucca 9. 3182

SAJÁT TERMESÜ MÉNESI fajborok 16
leitől Zubor Andor pincéjében kaphatók.
Strada Sineai (Szt. Antal) 2. 2893

MORMOTTA BUNDA, háló, ebédlő, sza-
lonberendezések, zongorák, hegedűk, sző-
nyegek, függönyök, storeok, gobelinak,
festmények, gyermekágyak, rózágy, ne-
szeszeres kézbőrűnd, szőrmék, himzett
hálókabátok, berzser fotelok, vitrin, Bie-
dermayer szalon, antik asztal és székek,
fotelirák, régi székelykorsók, mosdó,
service dísz tárgyak stb. olcsón eladók.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KERESEK peressabundákat, szőrmé dara-
bokat felszörméséhez, perzsa és gyári
ebédlő- és futószőnyegeket, vitrineket,
komódokat, sezlonokat, tonet székeket-
szobaberendezéseket, antik dísz tárgyakat.
SALGONÉ bizományi üzlete, Strada
Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron
eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria
19., ház mesternél.

KITÜNŐ, jókarban levő 2 Hltres vas-
hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny
kiadójában. 200

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételben keresünk
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 100

Száraz tűzifa
legolesobb
Boros Jenő fatelepén
volt Ovár-tér és Hajó-ucca sarok.
Telefon 531.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárással
legszébben s leggyorsabban
Hoszpodár-nál Arad, Str. Troiescu (volt
Teleki-ucca) 13.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetőse alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: 1. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

OKTATÁS.

ZONGORAOKTATÁS kezdőknek, háló-
dóknak. Kitűnő módszer. Olcsó díjazás.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3159

INGATLAN.

MAGANHÁZAT bérbe keresek október
vagy november 1-ére. Cím az Aradi Köz-
löny kiadójában. 3179

ELADÓ ARADI HÁZAK!

Régi sarokház a külvárosban, vegyesen
épített, 2 szoba-konyhával 60.000 lejt,
a mellette levő 3X1 szobás házzal
együtt 180.000 lejt, 90.000-el átvehető.
Üzletház a külvárosban kor.sma. ital-
mérési jog, tánc terem, kuglizó, lakással,
140.000 lejt. Sarokház a v. Mikes-u.
közeliében 3 lakás, üzlethelyiséggel, 160
ezer lejt. Magánház a v. Deák F.-u. kö-
zelében 3 szoba, zárt folyosó, pince, ud-
var, kerttel, 260.000 lejt. Kétlakásos
ház a v. Batthyány-uccához közel 2 és
3 szobával, 325.000 lejt. Magánház a
román templom közeliében 4 szoba, zárt
folyosó, udvar, kerttel, 345.000 lejt.
Félemeletes villa értékes anyagokból
épült, autobuszhoz közel, angol park, ha-
talmas fenyők, japán törpefák, pompás
virágágyakkal övezve, abszolút normen-
tes 4 szoba, cselédszobával festői szép-
ségi terasz, kilátó torony, gazdasági ud-
varral, 375.000 lejt. Három lakásos ház
a főtértől 2 percnnyire, fürdőszobákkal,
80.000 jövedelemmel, 420.000 lejt. Ma-
gastöltszintes bérház a belvároshoz kö-
zel, fürdőszobás lakásokkal, 420.000 lejt.
Szarokház a belvárosban uccal 2X4
szobával, cserépkályhával, 450.000 lejt.
Szarok bérház a főtértől néhány perc
nyire, 108.000 jövedelemmel, 580.000 lejt.
Kastélyszerű impozáns emeletes
épület, cserépkályhás 5 szoba, fürdőszo-
bás lakással, 3 terasz, óriási pince, kü-
lönálló 2 szobás melléképület, nagy gaz-
dasági udvar, közel 2 hold -arcellázható
szőlőskertben többszáz termő faigyü-
mölcsfával, 750.000 lejt, 200.000-el át-
vehető. Emeletes bérház a város háza
közeliében több 2, 3, 4 szobás modern la-
kással, 240.000 jövedelemmel, 1 700.000
lejt. Kétemeletes bérház a főtértől mel-
lett, 4 üzlethelyiség, parkettás lakások,
260.000 jövedelemmel, 2.200.000 lejt.
Megbízott: **PETRÁN-ügynökség**. Platya
Avram Iancu 16. (Szabadság-tér. 3177

A menyházai nyaralók és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar
étkezni, keresse tel a
KAUFMANN-vendéglőt.
Kitűnő házikoszt.

KÜLÖNFÉLEK.

FÉRFISZOBÁ, esonstszinű háló, modern
teljesen kifogástalan villanylámpa, pap-
lan párna, lenvászon ágymagura telje-
sen új, férfi és női télikabátok olcsón el-
adók. Ugyanott egy különbejáratu bu-
torozott szoba fürdőszobával október el-
sejére kiadó. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 500

Hirdetmény.

Covasint községe október
5-én kezdődik a szüret.

Minden szőlőtulajdonos köteles a
szüret megkezdése előtt a hegy-
községi adót kifizetni.

3176 Nicolae Brădean, elnök.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben
november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

Árverési hirdetmény.

Az „ASTRA” cipőgyár r.-t.-ná
Timișoara, Cetate, Piața Tepeș
Voda 2. sz. a. elfekvő felsőbőr,
talpbőr, vászonáru és cipőgyári
kellékek, az 1931. szeptember hó
30-án, délután 4 órakor egy köz-
jegyző jelenlétében megtartandó
árverésen a legtöbbet ígérőnek
azonnali készpénzfizetés ellenében
eladatnak.

Vadium fejében az árverés meg-
kezdése előtt az ajánlattevő aján-
latának 10%-a készpénzben le-
fizetendő.

Ezen nyersanyagok naponként
megtekinthetők.

„Astra” cipőgyár r.-t.
3180 Timișoara.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Rádió műsor.

KEDD, SZEPTEMBER 22.

Bucuresti. 12.50. Gramofon. 17. Luca zenekar: ro-
mán zene. 19.20. Gramofon. 20. Rádiózenekar. 20.45.
Paschuk Vera dalestje. 21.15. Rádiózenekar. — Budapest
9.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 12. Déli
harangszó. 12.05. Hangverseny. 3.30. Meserőra. 5. A
Turáni Társaság előadássorozata. 5.30. Az 1. honvéd-
gyalogezred zenekarának hangversenye. 7. Francia
nyelvoktatás. 7.30. Az Operaház előadása „Tannhäu-
ser”. Majd: Petris Jenő és cigányzenekarának hangver-
senye. — Bécs. 11.30. Silving kvartett. 15.50. Gramo-
fon. 19.40. Wacek zenekar. 21.30. Demetrescu Teofil
zongoraversenye. 22.15. Kávéházi jazz-zene. — Bel-
grád. 11.35. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar. 16. Gramo-
fon. 17. Nemzeti zene. 17.30. Citerahangverseny. 18.
Gramofon. 20. Hangverseny. 22.50. Rádiózenekar. —
Berlin. 16.30. Szórákzóztató zene. 19.35. Táncczene. —
Breslau. 20.30. Mozart: Don Juan című operájának köz-
vetítése Geniből. — Hellsberg. 16.30. Rádiózenekar.

18.50. Gramofon. 19.45. Dalok. 0.30. Dvorzsák hangver-
seny. — Kassa. 12.30. Ilés Béla és cigányzenekarának
hangversenye. — Langenberg. 17. Zongora, hegedű-
szonáták. 20. Rádiózenekar. — Milano. 17. Gépzene.
17.10. Gramofon. 19.15. Könyvű zene. 19.45. Gramofon.
— Mor. Ostrava. 17.20. Fuvószzenekar. — München.
19.35. Verdi: Aiarcosbál c. operája. — Róma. 17.30.
Ének- és zenekari verseny. 20.10. Gramofon. 21. Vegyes
hangverseny.

SZERDA, SZEPTEMBER 23.

Bucuresti. 12. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 19.20.
Gramofon. 20. Radulescu zongoraművész játéka. 20.45.
Groner és Vasilache tréfás zenei előadása. 21.15. Nisto-
rescu hegedűművész játéka. — Budapest. 9.15. A 2.
honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 12. Déli
harangszó. 12.05. Zempléni Müller József és cigányze-
nekarának hangversenye. 12.35. A hangverseny folyta-
tása. 4. Novellák. 5. Hegyi Anna magyar nótákat énekel
Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 6.
Olasz nyelvoktatás. 6.30. Hangverseny. 7.30. Előadás,

8. Az Egyetemi Énekkarok hangversenye. 8.45. Kurlina
Simi és cigányzenekarának hangversenye. 10. Viola da
Gamba: Est. 11. Gramofonhangverseny. 10.45-12. A
berlini adóállomás részére Magyar Imre és cigányzene-
karának hangversenye. — Bécs. 11.30. Schick-zenekar.
13.10. Gramofon. 16.00 Hangverseny. 17.15. Hedda Bal-
lon, Schumann G-moll szonátáját adja elő zongorán.
19.30. Kamara-kvintett. 22.30. A Gaudriot-jazz. — Bel-
grád. 11.35. Gramofon. 12.45. Rádiózenekar. 16. Gramo-
fon. 17. Népies zene. 17.30. Rádiózenekar. — Breslau.
18. Szórákzóztató zene. 19. Rádiózenekar. 21.10. Kertagők
és dalok. 23.10. Táncczene. — Katowice. 18. Népezerü
zene. 20.30. Szólisták hangversenye. 22.30. Könyvű és
táncczene. — Langenberg. 18.10. Lautenschlager Otto
előadása: Budapest és környéke. 20.45. Szimfonikus
hangverseny. 23.15. Szórákzóztató és táncczene. — Milano
17. Gépzene. 19.15. Vegyes zene. 19.45. Gépzene. 20.45.
Angot asszony lánya, operett. — Mor. Ostrava. 14.30.
Rádiózenekar. 17. Szólisták hangversenye. 18.25. Falusi
fuvószzenekar. — Róma. 17.30. Könyvű zene. 20.10.
Gramofon. 21. Olasz operaest.